

Factors Affecting Financial Sustainability in the Social Security Organization

Anvar Enaiati¹, Gholamreza Kordestani^{*2}, Ataollah Mohammadi Molgharni³

1. Ph.D. Student, Department of Accounting, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran.(anvar.enaiati@gmail.com).

2. Professor, Department of Accounting, Faculty of Social Sciences, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran. (kordestani@soc.ikiu.ac.ir).

3. Assistant Professor, Department of Accounting, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran. (ata.mm@iausdj.ac.ir).

Received: 2022/03/27

Accepted: 2022/08/19

Abstract

Subject and Purpose of the Article: The social security system is a means of establishing security, social justice, prosperity, and social sustainability, and the sustainable development of any country has a direct relationship with the quantity and quality of social security system services. Considering the high importance of financial sustainability in social security organizations, this research was conducted with the aim of identifying the factors affecting the financial sustainability of the country's social security organization and introducing solutions to improve the organization's financial sustainability.

Research Method: This research has a qualitative design and the necessary data has been collected through interviews and questionnaires. The statistical population of the research includes experts who are in the field of social security and a statistical sample of 200 people (using the method of Barclay et al. (1995) was selected from among the experts of the social security organization. The descriptive research method is a survey and is practical in terms of purpose.

Research Findings: The results of the confirmatory factor analysis confirmed the validity of the measurement tools. The adjusted coefficient of determination showed that more than 61% of the changes in outcomes are affected by the variables studied in the research. The results of the research showed that the factors affecting the financial sustainability of the social security organization include: economic-political factors, cultural platforms, political interventions, and insurance policies are the background factors, and resource-cost management, investment security, management appointments, and accumulation of government debt are the intervention conditions. Hot actuarial calculations, regulatory body, social security claims system, correct implementation of insurance laws, supervisory-control system, multi-layered social security system, business environment, pension system reform, reform and improvement of financing systems, investment management, separation from The duties of the support-insurance system, the integration of the information system and the implementation of the government's obligations are considered as ways to improve financial sustainability. Financial transparency, improving insurance decision-making, strengthening financial sustainability, and income streams, protecting the organization's resources, promoting social welfare, and honesty in insurance payments are its consequences.

Conclusion, Originality and its Contribution to the Knowledge: The findings of the research showed factors such as economic-political and cultural platforms, political interventions and insurance policies, resource-cost management, investment security, managerial appointments and accumulation of government debt, actuarial calculations, regulatory institutions, and social security claims. The system, correct implementation of insurance laws, supervisory-control system, multi-layer social security system, business environment, reform of pension system, reform and improvement of financing systems, investment management, separation of duties of support-insurance system integrated building of information system. The implementation of the government's obligations can improve the financial sustainability of the social security organization. This research can provide the basis for amending the regulations and improving the processes of the social security organization and improving the financial sustainability of that organization.

Keywords: Financial Sustainability, Causal Conditions, Background Factors, Interveners, Strategies, Social Security Organization Subject.

JEL Classification: Q56, H55.

عوامل موثر بر پایداری مالی در سازمان تأمین اجتماعی

انور عنایتی^۱، غلامرضا کردستانی^{۲*}، عطاالله محمدی ملقرنی^۳

۱. دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.

(anvar.enaiati@gmail.com)

۲. استاد، گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران.

(kordestani@soc.ikiu.ac.ir)

۳. استادیار، گروه حسابداری، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران. (ata.mm@iausdj.ac.ir)

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۰۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۲۸

چکیده

موضوع و هدف مقاله: نظام تأمین اجتماعی ابزار استقرار امنیت، عدالت اجتماعی، رفاه و ثبات اجتماعی است و توسعه پایدار هر کشور با کمیّت و کیفیت خدمات نظام تأمین اجتماعی رابطه‌ای مستقیم دارد. به دلیل اهمیت بالای مسأله پایداری مالی در سازمان تأمین اجتماعی، این پژوهش در صدد است تا عوامل مؤثر بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی کشور را شناسایی کند و راهبردهایی برای بهبود پایداری مالی سازمان معرفی کند.

روش پژوهش: این پژوهش دارای یک طرح کیفی است و داده‌های لازم از طریق مصاحبه و پرسشنامه جمع آوری شده است. جامعه آماری پژوهش شامل خبرگانی که در حوزه تأمین اجتماعی هستند و نمونه آماری ۲۰۰ نفر (با استفاده از روش بارکلائی و همکاران^۱ (۱۹۹۵)) به روش نمونه گیری هدفمند انتخاب شده است. روش پژوهش توصیفی پیمایشی بوده و از نظر هدف کاربردی است.

یافته‌های پژوهش: نتایج بررسی تحلیلی عاملی تأییدی، اعتبار ابزارهای اندازه‌گیری را تأیید کرد. ضریب تعیین تعدیل شده نشان می‌دهد که بیش از ۶۱ درصد از تغییرات پیامدها تحت تأثیر متغیرهای مورد مطالعه در پژوهش است. نتایج پژوهش نشان داد که عوامل مؤثر بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی شامل: عوامل اقتصادی - سیاسی، بسترهای فرهنگی، مداخلات سیاسی و سیاست‌گذاری بیمه‌ای به عنوان عوامل زمینه‌ای و مدیریت منابع - مصارف، امنیت سرمایه‌گذاری، انتصابات مدیریتی و انباشت بدهی دولت به عنوان شرایط مداخله‌گر و محاسبات اکچوئری، نهاد تنظیم‌گری، نظام دادرسی تأمین اجتماعی، اجرای صحیح قوانین بیمه‌ای، نظام نظارتی - کنترلی، نظام چندلایه تأمین اجتماعی، فضای کسب و کار، اصلاح نظام بازنشستگی، اصلاح و بهسازی سیستم‌های تأمین مالی، مدیریت سرمایه‌گذاری، تفکیک وظایف نظام حمایتی - بیمه‌ای، یکپارچه‌سازی سیستم اطلاعاتی و اجرایی شدن تعهدات دولت به عنوان راهبردهای بهبود پایداری مالی و شفافیت مالی، بهبود تصمیم‌گیری بیمه‌ای، تقویت پایداری مالی، جریان‌های درآمدی، حراست از منابع سازمان، بهبود رفاه اجتماعی و صداقت در پرداخت‌های بیمه‌ای به عنوان پیامدها هستند.

نتیجه‌گیری، اصالت و افزوده آن به دانش: یافته‌های پژوهش نشان داد که عواملی مانند اقتصادی - سیاسی، بسترهای فرهنگی، مداخلات سیاسی و سیاست‌گذاری بیمه‌ای، مدیریت منابع - مصارف، امنیت سرمایه‌گذاری، انتصابات مدیریتی و انباشت بدهی دولت، محاسبات اکچوئری، نهاد تنظیم‌گری، نظام دادرسی تأمین اجتماعی، اجرای صحیح قوانین بیمه‌ای، نظام نظارتی - کنترلی، نظام چندلایه تأمین اجتماعی، فضای کسب و کار، اصلاح نظام بازنشستگی، اصلاح و بهسازی سیستم‌های تأمین مالی، مدیریت سرمایه‌گذاری، تفکیک وظایف نظام حمایتی - بیمه‌ای، یکپارچه‌سازی سیستم اطلاعاتی، اجرایی شدن تعهدات دولت می‌تواند موجب بهبود پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی شود.

این پژوهش می‌تواند زمینه را برای اصلاح مقررات و بهبود فرآیندهای سازمان تأمین اجتماعی فراهم کند و باعث بهبود پایداری مالی در آن سازمان شود.

واژه‌های کلیدی: پایداری مالی، شرایط علی، عوامل زمینه‌ای، مداخله‌گرها، راهبردها، سازمان تأمین اجتماعی.

طبقه بندی موضوعی: Q56, H55.

مقدمه

امروزه پایداری مالی یکی از عواملی است که در کشورهای در حال توسعه و شرکت‌های فعال در آن جوامع، نقش مهمی در تصمیم‌گیری مدیران درون سازمانی و حتی استفاده‌کنندگان برون سازمانی دارد (آقالاری و پیری، ۱۳۹۹). از سوی دیگر مالکان همواره به دنبال کسب بازده مناسب از سرمایه‌گذاری‌های خود بوده و همواره تلاش می‌کنند تا پایداری مالی مناسبی در بنگاه تجاری خود داشته باشند، در این بین مالکان به دنبال توسعه سرمایه‌گذاری و رشد عملیات با نرخ مطمئن هستند (فرهانیان و دعایی، ۱۳۹۲). تقاضا برای مدیریت پایداری مالی از دلایل مختلفی از جمله احکام اجتماعی وابسته در قانون، ترس از کاهش فروش و کم شدن شهرت شرکتی که تعهدی به مدیریت پایداری نداشته باشد، سرچشمه می‌گیرد. به طور خلاصه، مدیریت پایداری در سطح شرکت به هیأت مدیره کمک می‌کند تا راهبردهای شرکت را برای مقابله با چالش‌های پایداری جهت‌دهی کند (باریت و اسکال تگر^۱، ۲۰۰۵). گزارش‌های پایداری فراتر از گزارش‌های معمول و سنتی مالی سالیانه سازمان‌ها هستند و مخاطب آن عموم ذی‌نفعان سازمان و به طور کلی جامعه است (بیلویی خمسلیوی و همکاران، ۱۳۹۷). در سازمان تامین اجتماعی پایداری مالی از طریق اندازه‌گیری توانایی این سازمان در انجام مأموریت‌های پولی و مالی خود و خدمت به ذینفعان خود در طول زمان است. پژوهش‌های زیادی در حوزه تحلیل روابط متغیرهای مختلف با پایداری مالی در سازمان تامین اجتماعی صورت گرفته است که بیش‌اصلی این تجربه‌های جمعی این است که میزان تعهد سازمان به پایداری مهمترین عامل موفقیت آن است و این بدان دلیل است که پایداری هدف نیست بلکه یک فرآیند است. پایداری شامل تمام عناصر و کارکردهای یک سازمان است و هر تصمیم عمده‌ای که در داخل سازمان از منابع انسانی گرفته تا امور مالی برای ارائه خدمات گرفته می‌شود باید از طریق فیلتر پایداری در نظر گرفته شود. دستیابی به پایداری مالی یکی از مولفه‌های اصلی ماندگاری مالی هر سازمان است. تردیدی نیست که با افزایش تقاضاهای شهروندان از سوی دولت، دیگر دولت نمی‌تواند تنها ارائه دهنده کالاها و خدمات باشد. همچنین درست است که به دلیل عدم موفقیت در ارائه خدمات توسط سازمان‌های دولتی، حمایت از سازمان‌های حامی افزایش یافته است. آشکار است که روابط دولت با سازمان‌های غیردولتی پیچیده و متنوع است و شاید بر پایداری مالی سازمان‌های مردم‌نهاد و فعالیت‌های آن تأثیر می‌گذارد. برای اینکه سازمان‌های

غیردولتی بتوانند به سهم بالقوه خود پی ببرند و فعالیت‌های خود را به طور کارآمد مدیریت و پایداری مالی را حفظ کنند، داشتن یک رابطه سالم بین آنها و دولت ضروری است (لکورو و ایمپابانگا، ۲۰۰۷). پایداری مالی می‌تواند از احتمال وقوع بحران مالی جلوگیری کند از طرفی ناپایداری مالی زندگی اقتصادی مردم را تحت تأثیر قرار داده و باعث شود تجربه بدی را به زندگی مردم وارد کند، بنابراین باید پایداری مالی اهمیت بالای دارد (دای و ژاو، ۲۰۲۲). اهمیت شناسایی عوامل مؤثر بر پایداری مالی در سازمان تأمین اجتماعی از آنجا بیشتر می‌شود که بررسی‌ها نشان می‌دهد با توجه به کاهش نرخ اشتغال و افزایش بازنشستگان در آینده دچار مشکل خواهد شد. کسری نقدینگی به طور جدی از سال ۱۳۴۲ در سازمان دیده می‌شود، که بیشتر پیامد طرحها و برنامه‌های حمایتی و عدم پرداخت مطالبات سازمان توسط دولت بوده است. رشد سریع تعداد مستمری بگیران به تعداد بیمه شدگان و کاهش نسبت پشتیبانی موجب افزایش مصارف نسبت به منابع در سازمان شده است. این امر تا سال ۱۴۰۱ شکاف منابع و مصارف سازمان را بازتر و عمیقتر خواهد کرد. به ویژه آنکه بیشتر ورودیهای سالهای اخیر ریسکهای پرخطر گزینشی بوده‌اند که به سرعت به دایره خروجیهای سازمان وارد و در حوزه مصارف سازمان تأمین اجتماعی قرار گرفته‌اند. اگرچه این کسری در چند سال اخیر توسط تزریق منابع مالی حاصل از سود سرمایه‌گذاریها و تسهیلات گرفته شده از بانکها تأمین اعتبار شده است، اما سازمان هم به لحاظ تأمین نقدینگی و هم به لحاظ اندوخته‌گذاری با شرایط بحرانی روبرو است. بنابراین شناسایی عوامل مؤثر بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی برای رسیدن به پایداری مناسب در وضعیت اقتصادی فعلی امری ضروری به نظر می‌رسد.

با توجه به توضیحات ارائه شده بالا در این پژوهش به دنبال پاسخ به این پرسش هستیم که عوامل مؤثر بر پایداری مالی در سازمان تأمین اجتماعی کدامند؟

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

پایداری مالی

واژه پایداری از صفت آنچه می‌تواند ادامه یابد یا تحمل شود، گرفته شده است. اصطلاح پایداری برای شرح یک روش بهره‌برداری از منبع در حالی که آن منبع در طول زمان تحلیل نرود یا آسیب

-
1. Lekorwe & Mpabanga
 2. Dai and Zhou

نبیند، استفاده می‌شود. در متون اقتصادی، پایداری مالی زمانی تحقق می‌یابد که نسبت بدهی‌های دولتی به تولید ناخالص ملی، یک متغیر ایستا و با کل تقاضای اوراق قرضه دولتی سازگار باشد. پایداری مالی به این اشاره می‌کند که یک دولت تحت سیاست‌های جاری خود بتواند به یک نسبت بدهی از قبل مشخص شده، در یک افق زمانی نامحدود برسد. بنابراین، توانایی پرداخت بدهی تنها شرط الزام برای پایداری است و پایداری افزون بر این مفهوم در بردارنده عدم تغییر سیاست‌های مالی نیز هست. پایداری مالی بخش دولتی ظرفیت مالی بخش دولتی برای تحقق تعهدات جاری خود، مقاومت در برابر شوک‌ها و حفظ سطح خدمات، بدهی و تعهد در سطوح معقول نسبت به انتظارات ملی و درآمد احتمالی آینده، ضمن حفظ منافع عمومی است (زرگر کوچه و سروش راد، ۱۳۹۹).

پژوهشگران پایداری مالی را بر اساس معادل منفی آن یعنی ناپایداری مالی تحلیل می‌کنند. ناپایداری مالی را به‌عنوان اختلال در کارایی سیستم مالی در تخصیص وجوه تعریف می‌کنند و زمانی اتفاق می‌افتد که شوک‌های وارده به سیستم مالی با جریان اطلاعات تداخل پیدا کند. ناپایداری مالی را می‌توان به بدتر شدن ترازنامه‌های بخش مالی، افزایش نرخ بهره، عدم اطمینان و بدتر شدن ترازنامه‌های غیرمالی نسبت داد. مشکلات سیستم مالی پیوند قوی بین پایداری مالی و سلامت اقتصاد را نشان می‌دهد (السید، نایفر و نسرين، ۲۰۲۲).

به‌طور کلی سیاست مالی پایدار است اگر ارزش فعلی مازاد اولیه^۲ معادل سطح بدهی جاری باشد. این تعریف از طریق محدودیت بین دوره‌ای بودجه دولت استخراج شده است. در این رابطه صندوق بین‌المللی پول^۳ بین توانایی پرداخت بدهی^۴ و پایداری سیاست مالی تفاوت قائل است. یک دولت قادر به ادای دین^۵ است، چنانچه بتواند در زمان نامحدود در آینده بدهی‌های خویش را از طریق مازادهای اولیه تأمین کند. به‌عبارت دیگر، بتواند محدودیت بودجه بین دوره‌ای را تأمین کند. از سوی دیگر، براساس نظر آرتیس و مارسلینو^۶ (۲۰۰۵)، پایداری مالی به این اشاره می‌کند که یک دولت تحت سیاست‌های جاری خود بتواند به یک نسبت بدهی از قبل مشخص شده، در یک افق زمانی نامحدود برسد. بنابراین، توانایی پرداخت بدهی تنها شرط لازم برای پایداری است و پایداری افزون بر این مفهوم در بردارنده عدم تغییر سیاست‌های مالی نیز هست (افشاری و همکاران، ۱۳۹۱).

عوامل موثر بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی به شرح موارد زیر است: الف- عوامل علی: ۱- عوامل جمعیتی، ۲- سطح اشتغال، ۳- حوادث قهری، ۴- تحریم‌های اقتصادی، ۵- مقاومت

-
1. Elsayed, Naifar and Nasreen
 2. Primary Surplus
 3. Intertemporal Budget Constraint
 4. Solvency
 5. Solvent
 6. Artis and Marcellino

در برابر کنترل‌ها، ۶-نسبت پشتیبانی، ۷-سرمایه‌های انسانی، ۸-سیاست‌های بیمه‌ای، ب-عوامل زمینه‌ای: ۱-عوامل اقتصادی - سیاسی، ۲-بسترهای فرهنگی، ۳-سیاست‌گذاری بیمه‌ای، ج-عوامل مداخله‌گر: ۱-مساله منابع - مصارف، ۲-انتصابات مدیریتی، ۳-امنیت سرمایه‌گذاری، ۴-انباشت بدهی دولت، د-راهبردها: ۱-محاسبات اکچوئری، ۲-نظام نظارتی - کنترلی، ۳-نظام چند لایه تأمین اجتماعی، ۴-فضای کسب و کار، ۶-اصلاح و بهسازی سیستم‌های تأمین مالی، ۷-مدیریت سرمایه‌گذاری‌ها، ۸-تفکیک وظایف نظام حمایتی - بیمه‌ای، ۹-یکپارچه‌سازی سیستم اطلاعاتی، ۱۰-اجرائی شدن تعهدات دولت، ر-پیامدها: ۱-شفافیت مالی، ۲-بهبود تصمیم‌گیری مدیران، ۳-تقویت پایداری مالی، ۴-حراست از منابع سازمان، ۵-بهبود رفاه اجتماعی، ۶-صداقت در پرداخت‌های بیمه‌ای (عنایتی، کردستانی و محمدی، ۱۴۰۱).

از ابتدای دهه ۱۹۹۰ مطالعات تجربی مهمی در خصوص پایداری مالی شروع شد. به خصوص بعد از بحران‌های مالی و بدهی‌ها در بین کشورهای مختلف جهان مطالعات تجربی در خصوص پایداری سیاست مالی انجام شد. پیشینه تحلیلی در خصوص پایداری سیاست مالی با مقاله همیلتون و فلاوین آغاز شد آنها با استفاده از داده‌های ۱۹۶۲ تا ۱۹۸۴، اعتبار ارزش فعلی محدودیت بودجه را آزمودند و پایداری سری‌های زمانی کسری بودجه و بدهی عمومی برای دوره مورد مطالعه در اقتصاد آمریکا را بررسی کردند. به طور خلاصه مشاهده می‌شود که بیشتر مطالعات برای کشورهای توسعه یافته و داده‌های سالانه صورت گرفته است.

گلاب و بدازان (۲۰۲۰) تأثیر اصلاحات پارامتریک بر رفاه و پایداری مالی بازنشستگان نظام تأمین اجتماعی را بررسی کردند. نتایج نشان می‌دهد که بدون اصلاحات، کسری بودجه به مرور زمان افزایش می‌یابد و تا سال ۲۰۵۰ به بیش از ۵٫۱ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد رسید. اگر اصلاحات اجرا شود، کسری بودجه تا سال ۲۰۵۲ به تعویق خواهد افتاد.

یان ژانگ و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود به بررسی اندازه‌گیری پایداری مالی با استفاده از روش اکونوفیزیک و بیزی پرداختند. آنها با استفاده از مدل اندازه‌گیری پایداری مالی به توصیف وضعیت مالی شرکت نیز پرداختند و میانگین زمان وقفه برای اندازه‌گیری ثبات مالی را در شرکتها پیشنهاد دادند. پارامترهای مدل با استفاده از رویکرد مدل بیزی با داده‌های مالی شرکت برآورد شد. نتایج تجربی نشان می‌دهد که نخست افزایش ریسک سیستم مربوط به کاهش ثبات مالی شرکت است و دوم، وضعیت مالی بهینه اولیه ثبات شرکت را در حداکثر میزان خود افزایش می‌دهد و سوم اینکه از طریق شرایط مالی بهینه اولیه می‌توان پارامترهای بهینه سیستم و قدرت ریسک سیستم را مشاهده کرد.

زویدی بهرام شاه و همکاران (۲۰۱۷) پایداری مالی در یک اقتصاد بازار در حال ظهور را بررسی کردند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که زمانی که بدهی عمومی از یک حد آستانه خاص بیشتر

می‌شود (بالتر از ۵۵ درصد تولید ناخالص داخلی)، با فعالیت‌های اقتصادی همبستگی منفی پیدا می‌کند. افزون بر اثر آستانه، وجود یک رابطه علی دو طرفه نیز مابین بدهی و رشد تأیید می‌شود. کیا (۲۰۰۸)، پایداری مالی در کشورهای نوظهور را بررسی کرد. نتایج نشان داد که فرآیند بودجه‌بندی مالی در هر دو کشور مورد مطالعه ناپایدار است. همچنین سیاست مالی ایران تا زمانی که درآمد نفت و گاز دارای اهمیت است، یک سیاست کاملاً مطلوب نیست.

با توجه به ادبیات موجود در زمینه چالش‌های تامین اجتماعی این پژوهش در صدد است تا عوامل مؤثر بر پایداری مالی سازمان تامین اجتماعی کشور را شناسایی کند

عنایتی، کردستانی و محمدی (۱۴۰۱) عوامل مؤثر بر پایداری مالی سازمان تامین اجتماعی کشور را بررسی کردند، یافته‌های آنها نشان می‌دهد عوامل جمعیتی، سطح اشتغال، حوادث قهری، تحریم‌های اقتصادی، مقاومت در برابر کنترل‌ها، نسبت پشتیبانی، سرمایه‌های انسانی و سیاست‌های بیمه‌ای به عنوان عوامل تعیین کننده پایداری مالی سازمان تامین اجتماعی به شمار می‌روند. همچنین عوامل سیاسی-اقتصادی، بسترهای فرهنگی و سیاست‌گذاری بیمه‌ای و مدیریت منابع-مصارف، انتصاب مدیران، امنیت سرمایه‌گذاری و انباشت بدهی دولت پایداری مالی سازمان را تحت تأثیر قرار می‌دهند. محاسبات اکچوئری، نظام نظارتی، نظام چندلایه تامین اجتماعی، فضای کسب و کار، اصلاح نظام بازنشستگی، اصلاح و بهسازی سیستم‌های تامین مالی، مدیریت سرمایه‌گذاری، تفکیک وظایف نظام حمایتی-بیمه‌ای، یکپارچه سازی سیستم اطلاعاتی و اجرایی شدن تعهدات دولت به عنوان راهبردها، بر پایداری مالی سازمان تامین اجتماعی تأثیرگذار هستند، پایداری مالی سازمان رفاه اجتماعی را بهبود می‌بخشد.

ممی پور و گودرزی (۱۳۹۹) وضعیت پایداری یا ناپایداری مالی دولت در ایران در دوره زمانی ۱۳۹۶-۱۳۵۲ مورد بررسی قرار دادند. با توجه به نتایج به دست آمده از آزمون‌های ریشه واحد خطی و غیرخطی، در دوره زمانی مورد بررسی، وضعیت مالی دولت در حالت ناپایدار قرار دارد و تفکیک دوره زمانی به رژیم‌های مختلف اعم از دوره‌های پرنوسان و کم-نوسان، تأثیری بر نتایج به‌دست آمده ندارد و همواره سیاست مالی دولت، وضعیت ناپایدار را تجربه کرده است. به عبارت دیگر، افزایش بدهی دولت در یک مقطع زمانی معین، در طی زمان از بین نرفته و روی بدهی‌های سال‌های آتی انباشت شده است و سیاست‌های مالی دولت بدون توجه به جبران بدهی‌های انباشت شده، سیاست انبساطی سمت مخارج یا هزینه‌ای را افزایش داده است.

محقق زاده و همکارانش (۱۳۹۹) به بررسی پایداری مالی سازمان تامین اجتماعی از طریق اصلاحات پارامتریک در افق زمانی ۱۴۵۰ پرداختند. این مطالعه با استفاده از روش‌شناسی گروهی و با استفاده از داده‌های جمعیتی و اقتصادی به برآورد توانایی مالی سازمان تامین اجتماعی پرداخت. چالش‌های سازمان تامین اجتماعی عبارتند از: فرمول مستمری سخاوتمندانه، سن بازنشستگی

پایین و عدم پرداخت حق بیمه‌های سهم دولت. بر این اساس گزینه‌های امکان‌پذیر پیشنهاد‌های اصلاحات بایستی در قالب اصلاح فرمول مستمری افزایش سن بازنشستگی تدوین شود. پاکروان و خوشنویس (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی اثر تحولات جمعیتی کشور بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی با رویکرد خودرگرسیون با وقفه‌های توزیعی (ARDL) پرداختند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که متغیرهای اندازه جمعیت و شاخص نسبت پشتیبانی سازمان تأثیر مثبت بر پایداری مالی سازمان در دوره کوتاه‌مدت و بلندمدت دارند. همچنین تأثیر متغیرهای امید به زندگی و وابستگی جمعیت بر شاخص پایداری مالی سازمان در دوره کوتاه‌مدت و بلندمدت منفی است. دارابی (۱۳۹۶)، در پژوهشی به بررسی عوامل تعیین‌کننده پایداری مالی در شرکت‌های سرمایه‌گذاری پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج پژوهش نشان داد که هر سه متغیر سود خالص، جمع کل دارایی‌ها و جمع حقوق صاحبان سهام تأثیر معنی‌داری بر پایداری مالی شرکت‌های سرمایه‌گذاری دارند به طوری که افزایش میزان سودآوری و حقوق صاحبان سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری منجر به افزایش پایداری مالی آنها شده و افزایش میزان دارایی‌ها کاهش پایداری مالی آنها را در پی دارد. گلاب و بزازان (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی اثرات اصلاحات پارامتریک بر پایداری مالی و رفاه بازنشستگان در سازمان تأمین اجتماعی پرداختند. نتایج شبیه‌سازی نشان داد در صورت ادامه شرایط فعلی، سیستم بازنشستگی تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۹ دچار کسری می‌شود و این کسری به صورت فزاینده ادامه دارد، به طوری که در سال ۱۴۷۰ حق بیمه‌ها باید تا ۵۹ درصد افزایش یابد، اما با اعمال اصلاحات پارامتریک می‌توان پایداری مالی سیستم را تا سال ۱۴۳۲ حفظ کرد و نرخ حق بیمه پایدارکننده سیستم به ۲۵٫۵ درصد در سال ۱۴۷۰ می‌رسد. با این اصلاحات نرخ جایگزینی متوسط کاهش می‌یابد اما برای افرادی با دوره اشتغال کامل، نرخ جایگزینی بدون تغییر باقی خواهد ماند.

پرسش پژوهش

عوامل موثر بر پایداری مالی تأمین اجتماعی کدامند؟

پژوهش حاضر در ادامه پژوهش انجام شده توسط محقق (عنایتی، کردستانی و محمدی (۱۴۰۱)) انجام شده که در آن عوامل موثر بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی بصورت کیفی بررسی و شناسایی شده است. اما در این پژوهش عوامل یادشده به صورت کمی و با استفاده از روش معادلات ساختاری مورد بررسی قرار گرفته است.

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر بر مبنای هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی-پیمایشی است، زیرا به جمع‌آوری اطلاعات برای آزمون فرضیه یا پاسخ به پرسش‌های مربوط به وضعیت فعلی موضوع مورد مطالعه می‌پردازد، پیمایشی است زیرا درباره اینکه گروهی از مردم چه می‌دانند، چه فکر می‌کنند یا چه کاری انجام می‌دهند،

پژوهش می‌کنیم. جامعه آماری پژوهش اعضای هیئت مدیره، هیئت امناء، مدیر کل‌ها، معاونین، رئیس ادارات کل سازمان مرکزی تأمین اجتماعی، مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی دارای سمت‌های مدیریت در زمان اشتغال در سازمان تأمین اجتماعی، حسابرسان سازمان حسابرسی که در حال حسابرسی اسناد تأمین اجتماعی بودند و همچنین استادان دانشگاه و پژوهشگرانی که در زمینه پایداری مالی پژوهش‌هایی داشته‌اند، است. در پژوهش حاضر با استفاده از جدول مورگان حجم نمونه ۲۰۰ نفر در نظر گرفته شد که تعداد پرسشنامه توزیع شده و دریافت شده ۲۰۰ عدد است که به صورت حضوری تحویل افراد داده شده و از آنها تحویل گرفته شده است. به منظور جمع‌آوری اطلاعات مورد نظر برای آزمون روابط و سنجش نظرات از پرسشنامه استفاده شده است. بررسی اعتبار درونی و بیرونی پرسشنامه نشان داد که پرسشنامه از اعتبار لازم برخوردار است (جدول به پیوست). برای بررسی پایایی متغیرها از آزمون الفای کرونباخ و ترکیبی استفاده شده است که نتایج آن نشان داد مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی قابل اطمینان هستند که نشان دهنده پایایی مناسب پرسشنامه است همچنین روایی همگرا متغیرها مورد بررسی قرار گرفته که نتایج آن نشان داد مقادیر مورد نظر دارای روایی مناسب هستند. برای تجزیه و تحلیل میزان اعتبار مدل پیشنهادی نیز از روش معادلات ساختاری و نرم افزار PLS بهره گرفته‌ایم. مدل معادلات ساختاری روشی برای بررسی روابط میان متغیرهای پنهان است که همزمان متغیرهای مشاهده‌پذیر را نیز در نظر می‌گیرد. این مدل معادلات ساختاری به دنبال پاسخ به این پرسش است که عوامل موثر بر پایداری مالی تأمین اجتماعی کدامند؟

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی

جدول ۰۱. ویژگی‌های پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه

میار اصلی	جنسیت	رشته تحصیلی	مدرک تحصیلی	سابقه کاری	حوزه تخصص
میار فرعی طبقه‌بندی	مرد	حسابداری	کارشناسی ارشد	بیشتر از ۲۰ سال	هیئت علمی دانشگاهی و پژوهشی
تعداد	۱۰۲	۶۵	۱۲۷	۴۱	۵
	۹۸	۸۵	۷۳	۷	۶
		۳۳	۱۷	۱۰ تا ۲۰ سال	حقوق
				کمتر از ۱۰ سال	اقتصاد، مدیریت و سرمایه‌گذاری
					حسابداری، حسابداری، بودجه و مالیاتی
					۱۱۵
					۷۴
					۱۵۲
					۴۱
					۷
					۳۳
					۱۷
					۱۲۷
					۱۷
					۳۳
					۸۵
					۶۵
					۹۸
					۱۰۲
					تعداد

جدول ۲. شاخص های مرکزی، پراکندگی و توزیع عوامل

شاخص	شرایط علی	مقوله محوری	بسترساز	راهبردی	مداخله گر	پیامدها
مرکزی	۲۷۹.۳	۱۲۷.۳	۶۳۲.۳	۰۱۴.۳	۱۱۰.۳	۶۲۱۴.۳
پراکندگی	۴۹۷۱۲.	۳۷۴۷۰.	۴۵۳۰۲.	۵۱۱۹۲.	۴۷۹۱۵.	۶۵۱۵۶.
شکل توزیع	۲۴۷.	۱۴۰.	۲۰۵.	۲۶۲.	۲۳۰.	۸۷۱۴۵.۰
	۵۳۹.۰	۱۵۷.۰	۲۷۰.۰	۳۳۸.۰	۷۲۸.۰	۶۵۴.۰
	۰.۲۰.۲	۷۴۵.۱	۴۳۷.	۴۷۷.۱	۴۰۸.۵	۵۵۹.۰۰

اعتبارسنجی مدل های اندازه گیری (تحلیل عاملی تاییدی)

برای ارزیابی اعتبارسنجی مدل های اندازه گیری مقادیر زیر محاسبه شده و در صورت برآورده شدن شرایط می توانیم ادعا کنیم که مدل اندازه گیری از شرایط مناسب و مطلوبی برخوردار است.

معناداری بارهای عاملی

نتایج بررسی معناداری بارهای عاملی (بیرونی) در جدول زیر آمده است.

جدول ۳. نتایج مقادیر بارهای عاملی متغیرهای مشاهده پذیر

متغیر	گویه ها	بار عاملی	انحراف استاندارد	آماره t	P Values
شرایط علی	عوامل جمعیتی <- Q1	۶۴۵.۰	۰.۶۸.۰	۵۰۱.۹	۰۰۰.۰
	عوامل جمعیتی <- Q2	۷۹۹.۰	۰.۳۳.۰	۱۲۰.۲۴	۰۰۰.۰
	عوامل جمعیتی <- Q3	۸۵۲.۰	۰.۲۵.۰	۷۲۴.۳۳	۰۰۰.۰
	عوامل جمعیتی <- Q4	۸۴۸.۰	۰.۳۷.۰	۰۱۹.۲۳	۰۰۰.۰
	عوامل جمعیتی <- Q5	۸۴۸.۰	۰.۳۲.۰	۲۲۸.۲۶	۰۰۰.۰
	عوامل جمعیتی <- Q6	۶۷۴.۰	۰.۶۳.۰	۷۴۱.۱۰	۰۰۰.۰
	عوامل جمعیتی <- Q7	۸۴۴.۰	۰.۲۴.۰	۷۸۴.۳۵	۰۰۰.۰
	عوامل جمعیتی <- Q8	۷۹۹.۰	۰.۴۷.۰	۹۴۸.۱۶	۰۰۰.۰
	سطح اشتغال <- Q9	۸۶۶.۰	۰.۲۶.۰	۷۴۸.۳۳	۰۰۰.۰
	سطح اشتغال <- Q10	۸۹۱.۰	۰.۲۳.۰	۶۷۵.۳۸	۰۰۰.۰
	سطح اشتغال <- Q11	۸۵۴.۰	۰.۲۸.۰	۴۷۸.۳۰	۰۰۰.۰
	حوادث قهری <- Q12	۸۵۶.۰	۰.۲۵.۰	۳۸۲.۳۴	۰۰۰.۰

متغیر	گویه‌ها	بار عاملی	انحراف استاندارد	آماره t	P Values
	حوادث قهری <- Q۱۳	۸۷۸.۰	۰.۲۵.۰	۶۶۰.۳۵	۰۰۰.۰
	حوادث قهری <- Q۱۴	۶۶۴.۰	۰.۵۹.۰	۱۸۶.۱۱	۰۰۰.۰
	حوادث قهری <- Q۱۵	۷۷۹.۰	۰.۴۷.۰	۷۴۴.۱۶	۰۰۰.۰
	تحریم های اقتصادی <- Q۱۶	۸۲۵.۰	۰.۲۷.۰	۱۸۷.۳۰	۰۰۰.۰
	تحریم های اقتصادی <- Q۱۷	۶۷۸.۰	۰.۵۹.۰	۴۰۲.۱۱	۰۰۰.۰
	تحریم های اقتصادی <- Q۱۸	۷۹۰.۰	۰.۴۵.۰	۵۵۵.۱۷	۰۰۰.۰
	تحریم های اقتصادی <- Q۱۹	۷۶۲.۰	۰.۴۵.۰	۹۱۲.۱۶	۰۰۰.۰
	تحریم های اقتصادی <- Q۲۰	۷۷۴.۰	۰.۲۵.۰	۲۱۸.۳۱	۰۰۰.۰
	مقاومت در برابر کنترل ها <- Q۲۱	۹۰۹.۰	۰.۱۶.۰	۹۰۵.۵۵	۰۰۰.۰
	مقاومت در برابر کنترل ها <- Q۲۲	۸۵۱.۰	۰.۳۵.۰	۰۰۱.۲۴	۰۰۰.۰
	نسبت پشتیبانی <- Q۲۳	۸۹۴.۰	۰.۳۳.۰	۲۲۵.۲۷	۰۰۰.۰
	نسبت پشتیبانی <- Q۲۴	۸۴۶.۰	۰.۳۶.۰	۷۹۴.۲۳	۰۰۰.۰
	سرمایه های انسانی <- Q۲۵	۹۲۰.۰	۰.۱۶.۰	۵۹۶.۵۸	۰۰۰.۰
	سرمایه های انسانی <- Q۲۶	۹۱۵.۰	۰.۱۷.۰	۴۸۴.۵۴	۰۰۰.۰
	سیاست های بیمه ای <- Q۲۷	۸۸۸.۰	۰.۱۷.۰	۴۱۶.۵۱	۰۰۰.۰
	سیاست های بیمه ای <- Q۲۸	۸۹۵.۰	۰.۱۶.۰	۰۳۰.۵۷	۰۰۰.۰
	سیاست های بیمه ای <- Q۲۹	۷۲۲.۰	۰.۵۳.۰	۵۰۰.۱۳	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۰	۶۴۷.۰	۰.۵۳.۰	۲۱۷.۱۲	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۱	۶۵۱.۰	۰.۴۶.۰	۱۵۰.۱۴	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۲	۷۲۳.۰	۰.۵۳.۰	۵۱۶.۱۳	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۳	۷۵۳.۰	۰.۴۶.۰	۳۸۷.۱۶	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۴	۷۷۲.۰	۰.۴۷.۰	۳۷۰.۱۶	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۵	۷۶۷.۰	۰.۴۵.۰	۰۵۰.۱۷	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۶	۷۲۳.۰	۰.۶۹.۰	۴۹۰.۱۰	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۷	۷۹۵.۰	۰.۴۳.۰	۳۵۶.۱۸	۰۰۰.۰
	عوامل اقتصادی - سیاسی <- Q۳۸	۷۶۶.۰	۰.۳۷.۰	۴۴۵.۲۰	۰۰۰.۰
	بسترهای فرهنگی <- Q۳۹	۹۳۸.۰	۰.۰۷.۰	۳۵۹.۱۳۲	۰۰۰.۰
	بسترهای فرهنگی <- Q۴۰	۸۶۸.۰	۰.۳۴.۰	۳۱۹.۲۵	۰۰۰.۰

شرایط زمینه‌ای

متغیر	گویه‌ها	بار عاملی	انحراف استاندارد	آماره t	P Values
مقوله محوری	سیاست گذاری بیمه ای - Q41	۸۹۶.۰	۰.۰۸.۰	۴۵۶.۱۱۷	۰.۰۰۰.۰
	سیاست گذاری بیمه ای - Q42	۸۰۶.۰	۰.۵۸.۰	۷۹۲.۱۳	۰.۰۰۰.۰
	سیاست گذاری بیمه ای - Q43	۷۸۶.۰	۰.۵۱.۰	۲۹۱.۱۵	۰.۰۰۰.۰
عوامل مداخله‌گر	مساله منابع - مصارف - Q44	۸۵۹.۰	۰.۳۱.۰	۷۵۸.۲۷	۰.۰۰۰.۰
	مساله منابع - مصارف - Q45	۸۹۱.۰	۰.۲۷.۰	۵۰۹.۳۲	۰.۰۰۰.۰
	مساله منابع - مصارف - Q46	۸۵۹.۰	۰.۳۰.۰	۶۹۷.۲۸	۰.۰۰۰.۰
	انتصابات مدیریتی - Q47	۹۲۱.۰	۰.۲۰.۰	۶۱۲.۴۶	۰.۰۰۰.۰
	انتصابات مدیریتی - Q48	۹۳۴.۰	۰.۱۷.۰	۱۱۱.۵۴	۰.۰۰۰.۰
	شرایط مداخله گر - Q48	۸۱۸.۰	۰.۴۲.۰	۵۹۱.۱۹	۰.۰۰۰.۰
عوامل راهبردی	امنیت سرمایه گذاری - Q49	۸۶۹.۰	۰.۲۴.۰	۱۵۶.۳۶	۰.۰۰۰.۰
	امنیت سرمایه گذاری - Q50	۸۱۸.۰	۰.۳۲.۰	۶۸۲.۲۵	۰.۰۰۰.۰
	امنیت سرمایه گذاری - Q51	۸۷۴.۰	۰.۲۱.۰	۱۱۹.۴۱	۰.۰۰۰.۰
	انباشت بدهی دولت - Q52	۰.۰۰.۱	۰.۰۰.۰		۰.۰۰۰.۰
	محاسبات اکچوئری - Q53	۸۷۸.۰	۰.۲۳.۰	۱۸۳.۳۸	۰.۰۰۰.۰
	محاسبات اکچوئری - Q54	۶۸۱.۰	۰.۶۵.۰	۵۱۶.۱۰	۰.۰۰۰.۰
	محاسبات اکچوئری - Q55	۸۷۰.۰	۰.۲۵.۰	۶۸۴.۳۴	۰.۰۰۰.۰
	نظام نظارتی - کنترلی - Q56	۰.۰۰.۱	۰.۰۰.۰		۰.۰۰۰.۰
	ظام چند لایه تامین اجتماعی - Q57	۹۳۶.۰	۰.۰۹.۰	۲۹۶.۱۰۸	۰.۰۰۰.۰
	ظام چند لایه تامین اجتماعی - Q58	۹۰۵.۰	۰.۲۱.۰	۹۱۲.۴۳	۰.۰۰۰.۰
عوامل راهبردی	فضای کسب و کار - Q59	۸۸۹.۰	۰.۱۸.۰	۲۰۲.۴۹	۰.۰۰۰.۰
	فضای کسب و کار - Q60	۸۶۴.۰	۰.۴۵.۰	۳۲۱.۱۹	۰.۰۰۰.۰
	اصلاح نظام بازنشستگی - Q61	۷۸۳.۰	۰.۴۸.۰	۲۰۱.۱۶	۰.۰۰۰.۰
	اصلاح نظام بازنشستگی - Q62	۸۹۹.۰	۰.۲۲.۰	۳۷۵.۴۱	۰.۰۰۰.۰
	اصلاح نظام بازنشستگی - Q63	۸۶۵.۰	۰.۲۵.۰	۹۸۴.۳۴	۰.۰۰۰.۰
	اصلاح و بهسازی سیستم های تامین مالی - Q64	۹۲۶.۰	۰.۰۹.۰	۸۸۳.۱۰۴	۰.۰۰۰.۰
	راهبردها - Q64	۷۸۱.۰	۰.۳۴.۰	۷۰۸.۲۲	۰.۰۰۰.۰
	اصلاح و بهسازی سیستم های تامین مالی - Q65	۸۷۶.۰	۰.۳۳.۰	۳۱۲.۲۶	۰.۰۰۰.۰
	مدیریت سرمایه گذاری - Q66	۸۶۷.۰	۰.۲۲.۰	۳۶۳.۳۹	۰.۰۰۰.۰
	مدیریت سرمایه گذاری - Q67	۸۲۹.۰	۰.۴۷.۰	۶۳۰.۱۷	۰.۰۰۰.۰

متغیر	گویه‌ها	بار عاملی	انحراف استاندارد	آماره t	P Values
	مدیریت سرمایه گذاری - Q۶۸	۸۰۹.۰	۰۴۱.۰	۷۰۵.۱۹	۰۰۰.۰
	تفکیک وظایف نظام حمایتی - بیمه ای - Q۶۹	۸۷۷.۰	۰۱۹.۰	۲۹۲.۴۵	۰۰۰.۰
	تفکیک وظایف نظام حمایتی - بیمه ای - Q۷۰	۸۸۰.۰	۰۱۹.۰	۳۳۰.۴۵	۰۰۰.۰
	یکپارچه سازی سیستم اطلاعاتی - Q۷۱	۸۷۷.۰	۰۲۳.۰	۷۹۵.۳۷	۰۰۰.۰
	یکپارچه سازی سیستم اطلاعاتی - Q۷۲	۸۴۱.۰	۰۳۳.۰	۵۹۵.۲۵	۰۰۰.۰
	یکپارچه سازی سیستم اطلاعاتی - Q۷۳	۸۰۲.۰	۰۵۳.۰	۱۷۷.۱۵	۰۰۰.۰
	یکپارچه سازی سیستم اطلاعاتی - Q۷۴	۷۹۴.۰	۰۴۶.۰	۳۴۹.۱۷	۰۰۰.۰
	یکپارچه سازی سیستم اطلاعاتی - Q۷۵	۵۴۶.۰	۰۹۰.۰	۰۸۶.۶	۰۰۰.۰
	اجرائی شدن تعهدات دولت - Q۷۶	۹۳۸.۰	۰۲۰.۰	۸۱۰.۴۵	۰۰۰.۰
	اجرائی شدن تعهدات دولت - Q۷۷	۹۴۱.۰	۰۱۸.۰	۴۳۱.۵۲	۰۰۰.۰
پیامدها	شفافیت مالی - Q۷۸	۰۰۰.۱	۰۰۰.۰		
	بهبود تصمیم گیری مدیران - Q۷۹	۹۲۱.۰	۰۲۷.۰	۷۳۹.۳۴	۰۰۰.۰
	بهبود تصمیم گیری مدیران - Q۸۰	۹۲۱.۰	۰۲۴.۰	۷۸۳.۳۸	۰۰۰.۰
	تقویت پایداری و انسجام مالی - Q۸۱	۸۲۱.۰	۰۵۶.۰	۶۳۴.۱۴	۰۰۰.۰
	تقویت پایداری و انسجام مالی - Q۸۲	۸۱۳.۰	۰۴۱.۰	۶۱۰.۱۹	۰۰۰.۰
	تقویت پایداری و انسجام مالی - Q۸۳	۸۴۸.۰	۰۳۲.۰	۵۰۳.۲۶	۰۰۰.۰
	صیانت از منابع سازمان - Q۸۴	۹۳۰.۰	۰۱۰.۰	۴۴۴.۹۲	۰۰۰.۰
	پیامدها - Q۸۴	۸۸۲.۰	۰۲۳.۰	۰۴۵.۳۸	۰۰۰.۰
	صیانت از منابع سازمان - Q۸۵	۸۹۶.۰	۰۲۴.۰	۴۲۱.۳۷	۰۰۰.۰
	بهبود رفاه اجتماعی - Q۸۶	۸۵۴.۰	۰۳۰.۰	۱۲۲.۲۸	۰۰۰.۰
	بهبود رفاه اجتماعی - Q۸۷	۹۰۲.۰	۰۱۹.۰	۴۴۱.۴۷	۰۰۰.۰
	صداقت در پرداخت های بیمه ای - Q۸۸	۸۷۴.۰	۰۲۸.۰	۶۲۸.۳۱	۰۰۰.۰
	صداقت در پرداخت های بیمه ای - Q۸۹	۹۰۶.۰	۰۱۸.۰	۳۱۴.۴۹	۰۰۰.۰
	صداقت در پرداخت های بیمه ای - Q۹۰	۸۲۳.۰	۰۳۷.۰	۲۲۳.۲۲	۰۰۰.۰

همانطور که نتایج جدول نشان می‌دهد، مقادیر بار عاملی تمام گویه‌ها بیشتر از ۰,۴ است و بنابراین مدل اندازه‌گیری، مدلی همگن است و مقادیر بار عاملی، مقادیر قابل قبولی هستند. نتایج بررسی معناداری مقادیر آماره t نشان داد که مقادیر آماره t برای همه گویه‌ها بیشتر از ۲,۵۸ گزارش شد. این بدان معناست که ارتباط بین گویه‌ها با متغیر مکنون مربوط به خود در سطح اطمینان ۹۹ درصد پذیرفته می‌شود.

آلفای کرونباخ^۱ و پایایی مرکب^۲: روش آلفای کرونباخ برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری از جمله پرسش‌نامه‌ها یا آزمون‌هایی که خصیصه‌های مختلف را اندازه‌گیری می‌کنند، بکار می‌رود. در این شاخص به علت اینکه هنگام محاسبه، از بارهای عاملی گویه‌ها استفاده می‌شود، مقادیر پایایی مرکب را نسبت به آلفای کرونباخ بیشتر و بهتر نشان می‌دهد.

جدول ۴. آلفای کرونباخ و پایایی مرکب

متغیر	ابعاد	آلفای کرونباخ	قابلیت اطمینان	پایایی مرکب	آلفای کرونباخ	قابلیت اطمینان	پایایی مرکب
شرایط علی	تحریم‌های اقتصادی	۸۲۶.۰	۸۴۵.۰	۸۷۷.۰	۸۷۳.۰	۸۷۵.۰	۹۰۱.۰
	حوادث قهری	۸۰۸.۰	۸۳۲.۰	۸۷۴.۰			
	سرمایه‌های انسانی	۸۱۲.۰	۸۱۳.۰	۹۱۴.۰			
	سطح اشتغال	۸۴۰.۰	۸۴۳.۰	۹۰۴.۰			
	سیاست‌های بیمه‌ای	۷۸۷.۰	۸۱۸.۰	۸۷۶.۰			
	عوامل جمعیتی	۹۱۳.۰	۹۲۰.۰	۹۳۰.۰			
	مقاومت در برابر کنترل‌ها	۷۱۳.۰	۷۳۹.۰	۸۷۳.۰			
عوامل زمینه‌ای	نسبت پشتیبانی	۷۸۲.۰	۷۹۶.۰	۸۶۲.۰	۷۷۱.۰	۷۸۹.۰	۸۹۷.۰
	بسترهای فرهنگی	۷۸۲.۰	۸۵۴.۰	۸۹۹.۰			
	عوامل اقتصادی - سیاسی	۸۹۴.۰	۹۱۱.۰	۹۱۳.۰			
مقوله محوری	سیاست‌گذاری بیمه‌ای	۷۹۲.۰	۹۲۵.۰	۸۷۰.۰	۷۹۱.۰	۷۹۲.۰	۸۶۴.۰
	امنیت سرمایه‌گذاری	۸۱۵.۰	۸۲۵.۰	۸۹۰.۰			
عوامل مداخله‌گر	انباشت بدهی دولت	۰۰۰.۱	۰۰۰.۱	۰۰۰.۱	۸۶۷.۰	۸۴۰.۰	۹۳۷.۰
	انتصابات مدیریتی	۸۳۸.۰	۸۴۳.۰	۹۲۵.۰			
	مسأله منابع - مصارف	۸۴۰.۰	۸۵۳.۰	۹۰۳.۰			
	اجرای شدن تعهدات دولت	۸۶۷.۰	۸۶۷.۰	۹۳۷.۰			
	اصلاح نظام بانجستگی	۸۰۷.۰	۸۱۶.۰	۸۸۶.۰			
راهبردها	اصلاح و بهسازی سیستم‌های تأمین مالی	۷۷۳.۰	۸۰۵.۰	۸۹۷.۰	۹۰۶.۰	۹۱۳.۰	۹۲۲.۰
	تفکیک وظایف نظام حمایتی - بیمه‌ای	۷۰۵.۰	۷۰۵.۰	۸۷۱.۰			
	ظام چند لایه تأمین اجتماعی	۸۲۲.۰	۸۴۳.۰	۹۱۸.۰			
	فضای کسب و کار	۷۰۰.۰	۷۰۴.۰	۸۶۹.۰			
	محاسبات اکچوئری	۷۴۶.۰	۷۸۹.۰	۸۵۴.۰			

1. Cronbachs Alpha
2. Composite Reliability

متغیر	ابعاد	الفای کرونباخ	قابلیت اطمینان	پایایی مرکب	الفای کرونباخ	قابلیت اطمینان	پایایی مرکب
	مدیریت سرمایه گذاری	۷۸۹.۰	۸۲۷.۰	۸۷۴.۰			
	نظام نظارتی - کنترلی	۰۰۰.۱	۰۰۰.۱	۰۰۰.۱			
	یکپارچه سازی سیستم اطلاعاتی	۸۳۳.۰	۸۵۹.۰	۸۸۴.۰			
	بهبود تصمیم گیری مدیران	۸۲۲.۰	۸۲۲.۰	۹۱۸.۰			
	بهبود رفاه اجتماعی تقویت پایداری و انسجام مالی	۷۰۵.۰	۷۲۲.۰	۸۷۱.۰			
	شفافیت مالی	۷۷۰.۰	۷۷۴.۰	۸۶۷.۰			
پیامدها	صدقت در پرداخت های بیمه	۰۰۰.۱	۰۰۰.۱	۰۰۰.۱	۸۸۳.۰	۸۸۸.۰	۹۱۲.۰
	صیانت از منابع سازمان	۸۳۸.۰	۸۵۵.۰	۹۰۲.۰			
		۸۰۳.۰	۸۲۲.۰	۹۰۹.۰			

نتایج بررسی ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی مرکب در جدول نشان داد که مقادیر این شاخص‌ها برای همه متغیرهای پنهان، بیشتر از ۰,۷ است و بنابراین پایایی ابزارهای اندازه‌گیری با استفاده از این دو شاخص هم تأیید شد.

ب: روایی ابزارهای اندازه‌گیری

۱) روایی همگرا^۱: منظور از شاخص روایی همگرا سنجش میزان تبیین متغیر پنهان توسط متغیرهای مشاهده‌پذیر آن است (بارکلی و همکاران^۲، ۱۹۹۵).

جدول ۵. میانگین واریانس استخراج شده

متغیر	ابعاد	میانگین واریانس استخراج شده (AVE)
شرایط علی	تخریم های اقتصادی	۵۸۸.۰
	حوادث قهری	۶۳۸.۰
	سرمایه های انسانی	۸۴۲.۰
	سطح اشتغال	۷۵۸.۰
	سیاست های بیمه ای	۷۰۳.۰
	عوامل جمعیتی	۶۲۸.۰
کل		۵۳۲.۰

1. Convergent Validity
2. Barclay et al

(AVE)			
متغیر	ابعاد	ابعاد	کل
عوامل زمینه‌ای	مقاومت در برابر کنترل‌ها	۷۷۵.۰	۸۱۳.۰
	نسبت پشتیبانی	۷۵۷.۰	
	بسترهای فرهنگی	۸۱۶.۰	
	عوامل اقتصادی - سیاسی	۵۴۰.۰	
	سیاست گذاری بیمه ای	۶۹۰.۰	
عوامل مداخله‌گر	امنیت سرمایه گذاری	۷۳۹.۰	۶۱۴.۰
	انباشت بدهی دولت	۰۰۰.۱	
	انتصابات مدیریتی	۸۶۱.۰	
	مساله منابع - مصارف	۷۵۶.۰	
	اجرای شدن تعهدات دولت	۸۸۲.۰	
راهبردها	اصلاح نظام بازنشستگی	۷۲۳.۰	۵۲۲.۰
	اصلاح و بهسازی سیستم های تامین مالی	۸۱۳.۰	
	تفکیک وظایف نظام حمایتی - بیمه ای	۷۷۲.۰	
	ظام چند لایه تامین اجتماعی	۸۴۸.۰	
	فضای کسب و کار	۷۶۹.۰	
	محاسبات اکچوئری	۶۶۳.۰	
	مدیریت سرمایه گذاری	۶۹۸.۰	
	نظام نظارتی - کنترلی	۰۰۰.۱	
	یکپارچه سازی سیستم اطلاعاتی	۶۱۰.۰	
	بهبود تصمیم گیری مدیران	۸۴۹.۰	
بهبود رفاه اجتماعی	۷۷۱.۰		
پیامدها	تقویت پایداری و انسجام مالی	۶۸۵.۰	۶۳۳.۰
	شفافیت مالی	۰۰۰.۱	
	صداقت در پرداخت های بیمه	۷۵۴.۰	
	صیانت از منابع سازمان	۸۳۴.۰	

همانطور که در جدول دیده می‌شود، نتایج بررسی مقادیر واریانس استخراج شده متغیرهای پنهان پژوهش نشان داد که همه متغیرها مقادیری بیش از ۰.۵ به خود اختصاص دادند. بر این اساس می‌توان گفت: روایی همگرایی ابزارهای اندازه‌گیری با استفاده از شاخص میانگین واریانس استخراج شده، تأیید شد.

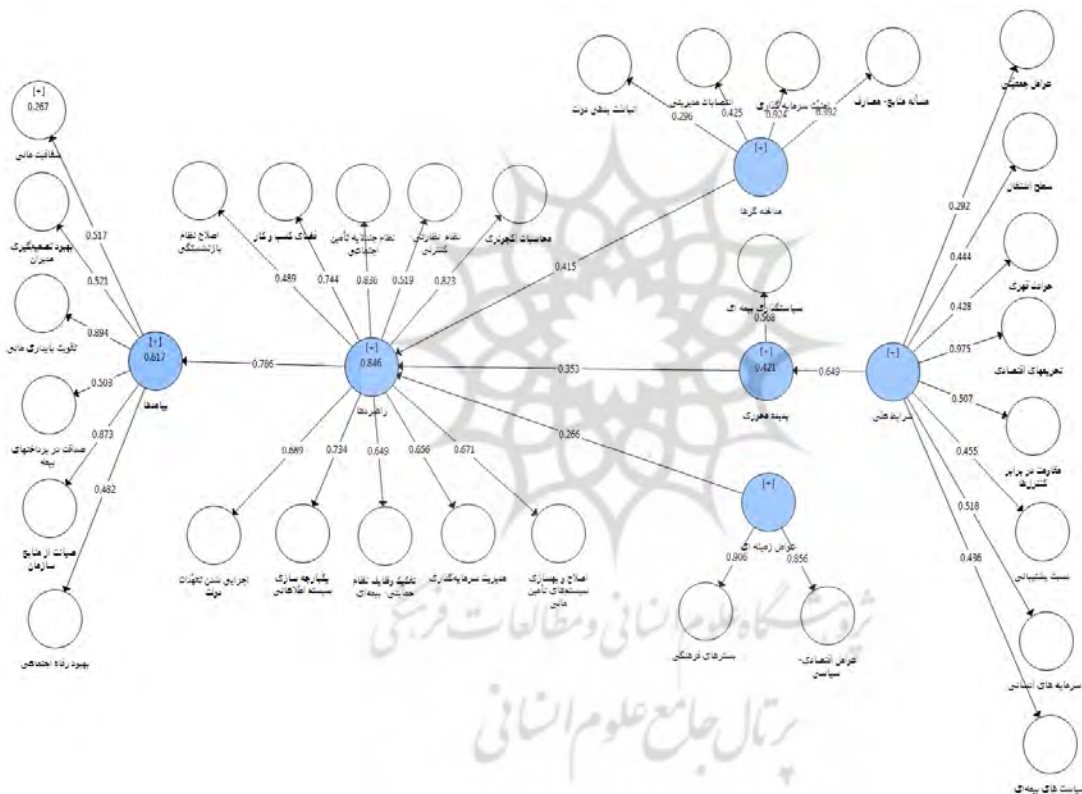
(۲) روایی تشخیصی یا واگرا^۱: روایی تشخیصی یا واگرا توانایی یک مدل اندازه‌گیری انعکاسی را در میزان افتراق مشاهده پذیرهای متغیر پنهان آن مدل با سایر مشاهده‌پذیرهای موجود در مدل را می‌سنجد.

1. Discriminant Validity

بررسی روایی واگرا نشان داد که روایی واگرایی مدل اندازه گیری با استفاده از آزمون فورتل- لارکر تأیید شد.

آزمون مدل‌های ساختاری^۱

باتوجه به اینکه نتایج تحلیل عاملی مرتبه اول بخش اندازه گیری متغیرهای درونزا و برونزا نشان داد که تمام سازه‌ها از روایی و پایایی لازم برخوردارند، بنابراین در این قسمت، ساختار کلی مدل مفهومی پژوهش مورد آزمون قرار می‌گیرد، تا مشخص شود که آیا روابط تئوریک که بین متغیرها در مرحله تدوین چارچوب مفهومی مدنظر پژوهشگر بوده است، به وسیله داده‌ها تأیید شده یا نه.

نمودار ۱. نمودار ضرایب مسیر و ضرایب تعیین

1. Structural Model

نمودار بالا با عنوان نمودار ضرایب مسیر، به بررسی ضریب مسیر متغیرها و میزان تأثیر هر یک از متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته می‌پردازد. مقدار ضریب مسیر در بازه ۱- و ۱ قرار دارد. هر چه این مقدار بصورت مثبت بیشتر باشد، نشان دهنده تأثیرگذاری بیشتر متغیر مستقل بر متغیر وابسته است. نتایج ضرایب تعیین در جدول زیر آورده شده است.

جدول ۶. ضریب تعیین

ضریب تعیین شده	ضریب تعیین	
۸۴۶.۰	۸۴۶.۰	راهبردها
۴۲۰.۰	۴۲۱.۰	پدیده محوری
۶۱۷.۰	۶۱۷.۰	پیامدها

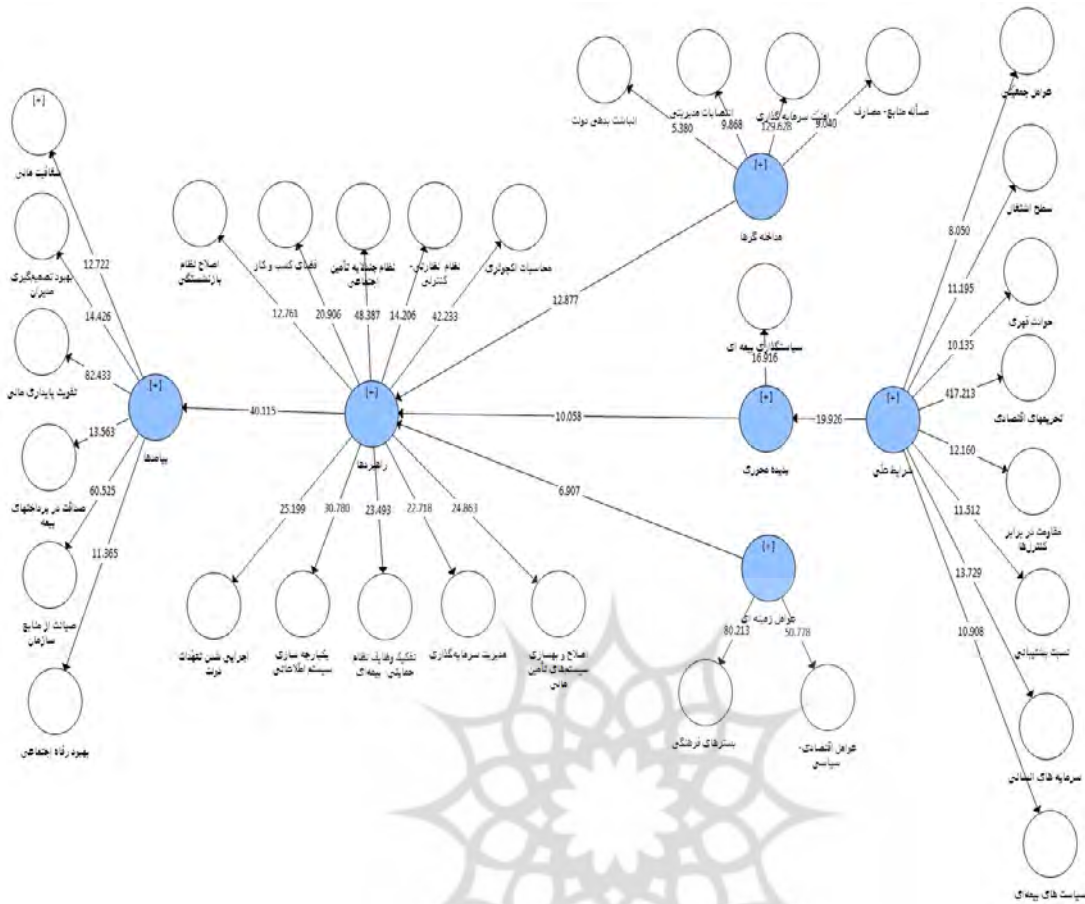
ضریب تعیین تعدیل شده بیان می‌کند که بیش از ۶۱ درصد از تغییرات پیامدها تحت تأثیر متغیرهای مورد مطالعه در پژوهش است و مابقی عواملی هستند که در مدل در نظر گرفته نشده است.

معیار دیگر بررسی مدل ساختاری اندازه اثر می‌باشد. کوهن (۱۹۸۸) مقادیر ۰,۰۲؛ ۰,۱۵؛ و بیشتر از ۱ را به ترتیب مقادیر ضعیف، متوسط و قوی ارزیابی کرده‌اند.

جدول ۷. اندازه اثر

پیامدها	پدیده محوری	راهبردها	
۶۱۳.۱			راهبردها
	۷۲۷.۰		شرایط علی
		۱۵۳.۰	عوامل زمینه‌ای
		۶۰.۴۰	مداخله‌گرها
		۲۷۵.۰	پدیده محوری

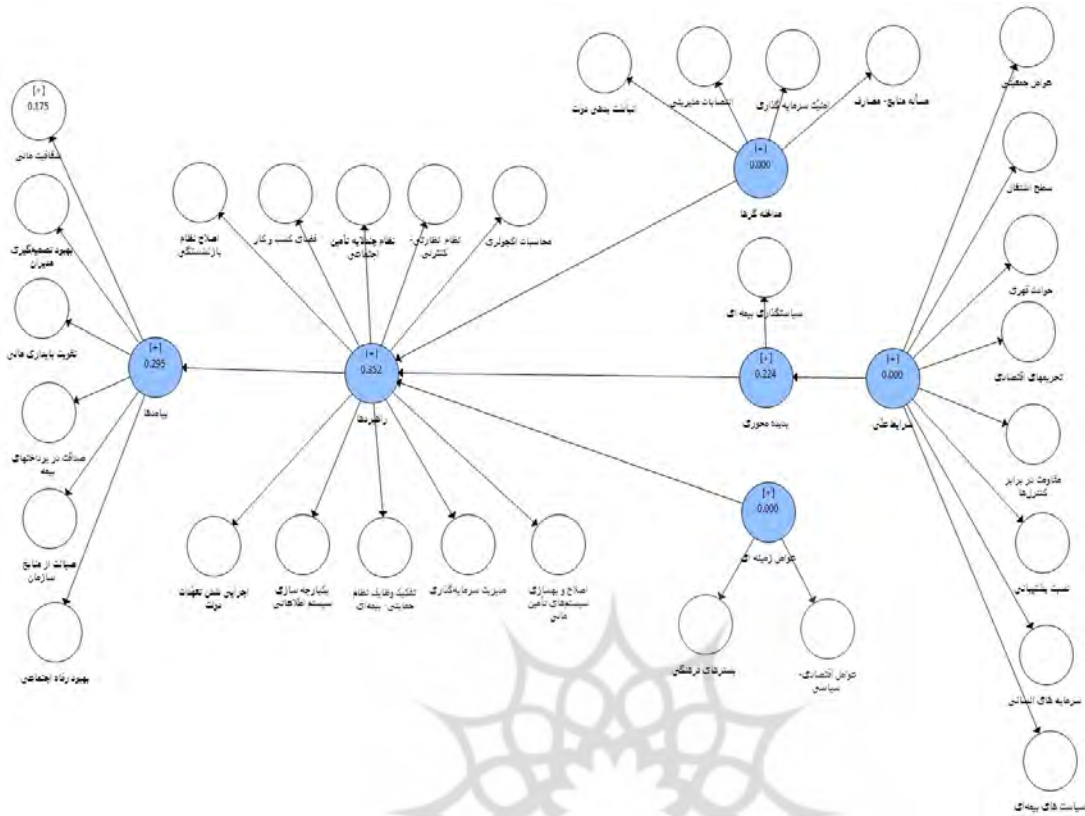
نتایج بررسی مقادیر اندازه اثر در جدول بالا نشان داد که این مقدار برای اثرات در بازه متوسط تا قوی گزارش شد.

نمودار ۲. معناداری ضرایب مسیر

نمودار بالا معناداری ضرایب مسیر را نشان می‌دهد. یکی از شاخص‌های تایید روابط در مدل ساختاری معنادار بودن ضرایب مسیر است. قدرت پیش‌بینی مدل یا اشتراک افزونگی^۱ معیار دیگری برای بررسی مدل ساختاری است. هدف این شاخص بررسی توانایی مدل ساختاری در پیش‌بینی کردن به روش چشم‌پوشی^۲ است.

1. CV Red
2. Blindfolding

نمودار ۳. اشتراک افزونگی

جدول ۸. توان پیش‌بینی مدل

$-SSE/SSO) \setminus Q^2 (=$	SSE	SSO	
۳۵۲.۰	۷۰.۲۱۷,۶	۰۰.۶۰۰,۹	راهبردها
	۰۰.۶۰۰,۱	۰۰.۶۰۰,۱	شرایط علی
	۰۰.۴۰۰,۶	۰۰.۴۰۰,۶	عوامل زمینه‌ای
	۰۰.۲۰۰,۳	۰۰.۲۰۰,۳	مداخله‌گرها
۲۲۴.۰	۵۵.۱۰۵,۳	۰۰.۰۰۰,۴	پدیده محوری
۲۹۵.۰	۳۹.۸۱۹,۲	۰۰.۰۰۰,۴	پیامدها

نتایج جدول بالا نشان داد که توان پیش‌بینی مدل بالاتر از حد متوسط است.

برازش کلی مدل معادلات ساختاری

جدول ۹. نتایج برازش مدل کلی

متغیر	ضریب تعیین	ضریب تعیین	مقادیر اشتراکی	مقادیر اشتراکی	GOF
شرایط علی			۰,۵۳۲		
شرایط زمینه ای			۸۱۳,۰		
مقوله محوری	۴۲۱,۰		۰۰۰,۱		
عوامل مداخله‌گر		۶۰۳,۰	۶۱۴,۰		۴۰۲,۰
عوامل راهبردی	۸۴۶,۰		۵۲۲,۰		۶۶۷,۰
پیامد	۶۱۷,۰		۶۳۳,۰		
ریشه دوم میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده (SRMR)					
۰,۰۷۴					

با توجه به مقدار بدست آمده برای GOF به میزان ۰,۴۰۲ بوده که در بیشتر از مقدار پیشنهادی متوسط وتزلس و همکاران (۲۰۰۹) یعنی ۰,۳۶ که نشان می‌دهد، برازش کلی مدل قوی است پس برازش کلی مدل تأیید می‌شود.

مقدار مطلوب برای این شاخص حداکثر ۰,۰۸ است. نتایج بدست آمده از این شاخص نشان داد که مقدار آن برابر با ۰,۰۷۴ گزارش شد که مقداری مطلوب است و بنابراین برازش مناسب مدل کلی تأیید می‌شود.

درجه تناسب و اعتبار الگو

پرسشنامه‌ای با ابعاد مختلف ۶ پرسش در مقیاس لیکرت طراحی شد و از شرکت کنندگان خواسته شد درستی نتایج را مورد بررسی قرار دهند. پس از اعتبار سنجی پرسشنامه توسط متخصصان برای بررسی اعتبار درونی و بیرونی الگو این پرسشنامه در اختیار ۲۰ نفر از خبرگان متخصص امر قرار گرفت و نتایج آن نشان داد که تمام مولفه‌ها میانگین بالای ۳ داشته‌اند و این بیانگر آن است که تمام مولفه‌ها مورد تأیید اولیه هستند. در بخش بعد به دلیل آنکه شاخص‌های

مرکزی و پراکندگی برای تصمیم‌گیری قابل اعتماد نیستند برای تایید مولفه‌ها از آزمون‌های آمار استنباطی مانند t تک نمونه استفاده شد.

جدول ۱۰. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای برای اعتبار بخشی درونی و بیرونی

Sig	درجه آزادی	t	فاصله اطمینان اختلاف		اختلاف زوجی		متغیرها	نوع اعتباریابی	
			حد پایین	حد بالا	اختلاف میانگین	میانگین نظری			
۰۰۰	۱۹	۰۰۰۰۹	۱۰۹۳۰	۶۹۰۷	۹۰۰۰۰	۳	۹۰۰۰۳	تطبیق	درونی
۰۰۰	۱۹	۴۸۰۰۵	۹۶۷۳	۴۳۲۷	۷۰۰۰۰	۳	۷۰۰۰۳	قابلیت فهم	
۰۰۰	۱۹	۸۳۹۰۶	۰۴۴۸۰	۵۵۵۲	۸۰۰۰۰	۳	۸۰۰۰۳	قابلیت تعمیم	
۰۰۰	۱۹	۸۹۲۰۶	۳۰۳۷۰	۶۹۶۳	۰۰۰۰۰	۳	۰۰۰۰۴	کنترل	
۰۰۰	۱۹	۸۱۲۰۵	۰۸۸۱۰	۵۱۱۹	۸۰۰۰۰	۳	۸۰۰۰۳	فلسفه و اهداف	بیرونی
۰۰۸	۱۹	۹۷۹۰۲	۹۳۶۴	۱۶۳۶	۵۵۰۰۰	۳	۵۵۰۰۳	مبانی تئوریک	
۰۰۰	۱۹	۰۹۷۰۶	۰۰۷۵۰	۴۹۲۵	۷۵۰۰۰	۳	۷۵۰۰۳	مراحل اجرای الگو	
۰۰۰	۱۹	۲۵۲۰۵	۰۴۸۹۰	۴۵۱۱	۷۵۰۰۰	۳	۷۵۰۰۳	ارزشیابی و مهندسی مجدد	
۰۰۰	۱۹	۰۰۰۰۹	۱۰۹۳۰	۶۹۰۷	۹۰۰۰۰	۳	۹۰۰۰۳	شکل کلی الگو	اعتباربخشی الگو

برای تعیین اعتبار درونی الگو پیشنهادی، به نظر خواهی از متخصصان این حوزه به واسطه پرسشنامه سنجش الگو پرداخته شد. با توجه به مقیاس پرسشنامه که ۵ درجه ای لیکرت بود، مبنای تصمیم‌گیری بر اساس میانگین نمره ۳ و فرض صفر $2/58$ معادل خطای $0/01$ در نظر گرفته شده است.

در مولفه تطبیق، آماره t محاسبه شده $t = 9,00$ در سطح $0/01$ معنادار است. مقایسه میانگین سوال تطبیق $m = 3/90$ با میانگین جامعه ۳ و همچنین t بدست آمده در مقایسه با t فرض صفر $2/58$ نشان می‌دهد که t بدست آمده، بزرگ تر است. در نتیجه مشخص شد که این مؤلفه از نظر متخصصان دارای اعتبار بالایی است و با اطمینان ۹۹ درصد مورد تأیید قرار گرفته است. برای دیگر مولفه‌ها به همین صورت اعتبار آنها مورد تأیید قرار گرفت.

جدول ۱۱. نتایج فرضیه‌ها

فرضیه	فرضیات	ضریب مسیر	انحراف استاندارد	آماره t	P Values	نتیجه
۱	راهبردها -> پیامدها	۷۸۶.۰	۰.۲۰.۰	۱۱۵.۴۰	۰.۰۰۰.۰	تأیید
۲	شرایط علی -> پدیده محوری	۶۴۹.۰	۰.۳۳.۰	۹۲۶.۱۹	۰.۰۰۰.۰	تأیید
۳	عوامل زمینه ای -> راهبردها	۲۶۶.۰	۰.۳۸.۰	۹۰۷.۶	۰.۰۰۰.۰	تأیید
۴	مداخله گر ها -> راهبردها	۴۱۵.۰	۰.۳۲.۰	۸۷۷.۱۲	۰.۰۰۰.۰	تأیید
۵	پدیده محوری -> راهبردها	۳۵۳.۰	۰.۳۵.۰	۰۵۸.۱۰	۰.۰۰۰.۰	تأیید

نتیجه گیری

پژوهش حاضر باهدف بررسی عوامل موثر بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی انجام گرفت. داده‌های لازم از طریق پرسشنامه جمع آوری شد. نتایج نشان داد که مؤلفه‌های در نظر گرفته شده از نظر خبرگان دارای اعتبار بالایی است و با اطمینان ۹۹ درصد مورد تأیید قرار گرفته است.

نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های دارابی، رویا (۱۳۹۶) در زمینه عوامل تعیین کننده پایداری مالی، گلاب و بزازان (۱۳۹۶) در زمینه اثرات اصلاحات پارامتریک بر پایداری مالی و رفاه بازنشستگان در سازمان تأمین اجتماعی، پاکروان و همکاران (۱۳۹۷) در زمینه اثر تحولات جمعیتی کشور بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی، شاپورگان، مرتضی (۱۳۸۳) در زمینه بررسی منابع و مصارف قانونی بخش بیمه درمان سازمان تأمین اجتماعی همخوانی دارد. در بررسی نتایج بدست آمده از پژوهش حاضر، از نظر مصاحبه‌شوندگان عوامل جمعیتی یکی از مهمترین عوامل تأثیرگذار در پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی است. با توجه به اینکه سازمان تأمین اجتماعی در اصل یک صندوق بازنشستگی است و در صندوق‌های بازنشستگی، ورودی‌ها و خروجی‌ها، منابع و مصارف این صندوق‌ها را تشکیل می‌دهند، که مهمترین درآمد آنها، درآمد حق بیمه و مهمترین هزینه هم، هزینه پرداخت مستمری است. جابجایی جمعیت و مهاجرت افراد به کشورهای دیگر به خصوص از کشورهای در حال توسعه به کشورهای توسعه یافته، موجب کاهش جمعیت فعال کشورها شده و کاهش مشارکت در نظام تأمین اجتماعی و به تبع آن موجب کاهش جمعیت و فراگیری نظام تأمین اجتماعی کشورها می‌شود. درآمدهای حاصل از حق بیمه، تابع مستقیمی از تعداد افرادی است که تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی قرار گرفته‌اند. اگر جمعیت افزایش پیدا کند و به طور مشخص جمعیت جوان، یعنی هرم سنی و ترکیب سنی هم به گونه‌ای باشد که جمعیت جوان افزایش پیدا کند، بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی بیشتر می‌شوند، بنابراین درآمد حق بیمه هم افزایش پیدا خواهد کرد.

سطح اشتغال یکی دیگر از عوامل مهم علی در این ارتباط گزارش شد. بحث اشتغال که در سال‌های اخیر به خصوص پس از مباحث تحریمی که پیش آمده است، به شدت تحت تأثیر قرار

گرفته است، عدم راه افتادن کارها و وجود جمعیت جوان و بیکار، باعث می‌شود که ورودی‌های سازمان بسیار کم شود. نتایج نشان می‌دهد که در موضوع نظام‌های کنترلی به شدت مقاومت صورت می‌گیرد. اما رویه‌های شناخته شده‌ای که باید در بحث کنترل‌ها از جمله کنترل‌های داخلی، یا کنترل‌های راهبردی، کنترل‌های مالی، بودجه‌ای، برنامه‌ای و غیره رعایت شوند، کنترل‌های خیلی موفقی نبوده است.

یکی دیگر از موارد استخراج شده از مصاحبه‌ها، نسبت پشتیبانی بود که برابر با نسبت جمعیت بیمه‌پرداز به جمعیت مستمری‌بگیر است که این نسبت در سال‌های اخیر کمتر شده است. شاید به جرات بتوان گفت، سرمایه انسانی، مهمترین اصل در اثربخشی هر سازمانی است. نتایج نشان می‌دهد که منابع انسانی سازمان باید توانمند شوند تا مهارت نیروی انسانی در هدایت منابع افزایش یابد.

از دیگر شاخصهایی که مصاحبه‌شوندگان تأکید بسیار بر نقش علی آن در پایداری مالی داشتند، سیاست‌های بیمه‌ای بود. یافته‌ها نشان می‌دهد که بازنشستگی پیش از موعد و معافیت‌های بیمه‌ای از مهمترین عوامل ایجاد هزینه و در نتیجه ناپایداری در صندوق تأمین اجتماعی هستند. تداخلات و انتظارهای نهادهای بیرونی از صندوق‌های بیمه‌ای در حوزه منابع مالی از نمونه تصمیماتی که در قوانین گرفته شده، می‌توان به حجم گسترده تخفیفات و معافیت‌های بیمه‌ای اشاره کرد، همچنین بازنشستگی‌های پیش از موعد که معطل جدی و در راه پایداری صندوق‌های بازنشستگی هستند. این قانون موجب بازنشسته شدن جمعیتی از بیمه‌پردازان شده است، که فاصله زیادی تا دریافت مستمری دارند. هزینه تحمیلی این بازنشستگان به سازمان تأمین اجتماعی بیشتر از درآمدهای وصولی از محل این حق بیمه می‌باشد. بنابراین در طول حیات یک طرح بیمه اجتماعی از مهمترین موضوعات وضعیت منابع و مصارف آن و رسیدن به شرایط مناسب جهت تأمین مالی تعهدات است. دولت از یک طرف، به منظور کاهش بیکاری جوانان، از طرح‌های پیش از موعد بازنشستگی حمایت می‌کند، کارفرمایان نیز از بازنشستگی پیش از موعد حمایت می‌کنند، زیرا از این طریق می‌توانند، هزینه‌های نیروی کار خود را از منابع سازمان تأمین اجتماعی پرداخت کنند و نیروهای جدید استخدام کنند و کارگران نیز خود از بازنشستگی پیش از موعد نفع می‌برند، زیرا با تعداد سال‌های کمتر پرداخت حق بیمه، تعداد سال‌های بیشتری مستمری دریافت می‌کنند. این قانون افزایش چشم‌گیر تعهدات بلندمدت و ناپایداری مالی صندوق تأمین اجتماعی را به دنبال دارد. در ادامه عوامل زمینه‌ای و بستر ساز پایداری مالی در سازمان تأمین اجتماعی شناسایی شد. عوامل سیاسی - اقتصادی که به نوعی در هم تنیده هستند و شرایط اقتصادی جامعه، نتیجه سیاست‌های ناکارآمد است، و تغییر و اصلاح آن زمینه پایداری مالی را فراهم می‌نماید. عمده نظرات حول این محور جریان داشت که ناکارآمدی سرمایه‌گذاری صندوق‌ها، ناشی از ضعف در فضای

اقتصاد کلان کشور، تغییرات و نوسانات متعدد نرخ ارز، محدودیت در تأمین منابع لازم برای سرمایه‌گذاری به دلایل سیاسی، تأثیر غیر قابل انکاری را در ضعف سرمایه‌گذاری در سطح کلان کشور و به تبع آن، تأمین منابع مالی تأمین اجتماعی به دنبال داشته است.

بسترهای فرهنگی و زمینه سازی در ارتباط با آن، عامل زمینه ای دیگری که مورد بحث و توجه بود. به اعتقاد کارشناسان، باید مقوله فرهنگ مورد توجه ویژه قرار گیرد. توسعه در بخش‌های مختلف جامعه بدون توسعه فرهنگ، مانا و پایدار نیست و بی‌توجهی به این مقوله، روند رشد و توسعه یک جامعه را کند کرده و با اختلال روبرو می‌سازد، از همین رو باید نگاه ویژه‌ای به مقوله فرهنگ سازی داشت و این باور را که توسعه پایدار و پویا از مسیر توسعه فرهنگی گذر می‌کند، در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌های کلان به منصفه ظهور رساند. یافته‌های پژوهش نشان داد که، سیاستگذاران بیمه‌ای، یکی از مهمترین عوامل زمینه ای در ارتباط با پایداری مالی بود. تجربه کشورهای موفق در حوزه رفاه اجتماعی نشان می‌دهد که تخصیص امکانات و دسترسی‌ها با استفاده از سازوکارهای علمی و ابزارهای قانونی منجر به پیاده سازی طرح‌های رفاهی می‌شود. بر این اساس، تلاش در جهت پیاده سازی رفاه اجتماعی با کیفیت در جامعه، بیشتر با اعمال سیاست حکومت‌های محلی یا ملی از طریق بخش‌های دولتی و غیردولتی صورت می‌گیرد. با توجه به اینکه رفاه اجتماعی در معنای عام و تأمین اجتماعی در معنای خاص خود، پدید آورنده بستر پیشرفت جامعه و تأمین کننده امنیت جامعه هستند، یافتن حلقه مفقوده سیاستگذاری - از وضع اسناد بالادستی تا اجرای قوانین و دستورات در پایین ترین سطح اداری - اهمیت دارد.

در ارتباط با عوامل مداخله‌گر مساله منابع - مصارف، از مواردی بود می‌تواند در پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی نقش مداخله ای داشته باشد و آن را تحت الشعاع قرار دهد. در قانون تأمین اجتماعی پیش بینی شده، که حدود یک سوم حق بیمه‌های وصولی برای امر درمان بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران اختصاص یابد. ولی به مرور زمان و تغییر در روند فعالیت اقتصادی جامعه و با افزایش قیمت‌ها، چه در زمینه ساخت و ساز و چه در تجهیزات، دارو و غیره، سازمان ناچار از تحمل هزینه‌هایی است که گاهی از میزان مقرر در قانون تأمین اجتماعی فراتر رفته و این در ناپایداری مالی صندوق اثر مستقیم دارد.

نقش مدیران و انتصابات در این حوزه هم مورد توجه مصاحبه شوندگان قرار گرفت. خبرگان اعتقاد داشتند که مدیریت سرمایه‌گذاری‌های سازمان در بسیاری از سطوح مدیریت، غیرحرفه‌ای و سیاسی بوده و بسیاری از مقامات کشور وقتی به اتمام کار در پست خود (مثل نمایندگان مجلس یا مقامات دولتی) می‌رسند، یکی از جاهایی که بسیار زیاد در آن مشغول به فعالیت می‌شوند، شرکت‌های سازمان تأمین اجتماعی است. نگاه سیاسی، انتخاب سیاسی مدیران، ورود افراد غیرحرفه‌ای، شرکت‌هایی که از اول هم شاید کارآمد نبودند و نیاز به اصلاح ساختار اساسی برای

سودآور کردن یا ارزشمند شدن برای خروج سازمان از این شرکت‌ها را داشتند، تحت تأثیر این نوع مدیریت، نتوانستند اصلاحات لازم را در این شرکت‌ها انجام دهند. این مجموعه باعث شده است که سرمایه‌گذاری‌های سازمان، تأثیر بسیار ناچیزی در تأمین منابع مالی سازمان داشته باشد. همچنین به اعتقاد خبرگان، سرمایه‌گذاری سازمان تأمین اجتماعی خیلی پر ریسک و کم بازده بوده‌اند و امنیت سرمایه‌گذاری این سازمان جای بحث دارد و باید مورد واکاوی قرار گیرد. براساس نظر مصاحبه‌شوندگان، یکی از مهمترین بحث‌هایی که در پایداری مالی تأمین اجتماعی وجود دارد، بدهی‌های دولت است.

در خصوص راهبردهای ایجاد پایداری مالی خبرگان اعتقاد داشتند که صندوق‌ها باید به سمت استانداردسازی و محاسبات بیمه‌ای و اکچوئری حرکت کنند. ارائه گزارش‌های منظم، امکان پایش و رصد وضعیت مالی را فراهم می‌سازد و بر پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی و کنترل آن اثرگذار و این موضوع در پژوهش‌های قبلی کمتر مورد توجه بوده است. همچنین این اعتقاد وجود داشت که اگر فرآیند نظارت کنترل مضمولان، به‌درستی در نظام تأمین اجتماعی اجرا شود و مشخص شد که چه افرادی صلاحیت دریافت امتیازات و مزایا را دارند، می‌تواند بخشی از هدررفت منابع صندوق‌های بازنشستگی را کاهش بدهد. کارآیی مؤثر نظام نظارت ارزیابی کنترل سرمایه‌گذاری‌ها، انطباق سرمایه‌گذاری‌ها با اهداف تعادل مالی و راهبردهای سازمان را شکل خواهد داد، و باعث افزایش پایداری مالی سازمان تأمین اجتماعی خواهد شد.

به نظر افراد صاحب‌نظر در حوزه تأمین اجتماعی، نظام چند لایه تأمین اجتماعی باید اجرا شود. یکی از مواردی که در کشورهای پیشرفته در حال حاضر دنبال می‌شود، نظام‌های چندلایه است، که برای سامان بخشیدن به وضعیت نظام‌های تأمین اجتماعی از سوی نهادهای بین‌المللی ارائه و مورد تأکید قرار گرفته است. در این طرح، لایه‌های ابتدایی برای هدف مبارزه با فقر طراحی شده‌اند، و هرچه به لایه‌های بالاتر می‌رویم خدمات بیمه تکمیلی و مکمل لایه‌های قبل برجسته‌تر می‌شوند. این موضوع در پژوهش‌های قبلی در حوزه پایداری مالی هم بر اهمیت راهبردی آن تأکید شده بود.

یکی دیگر از عوامل مهمی که خبرگان در مصاحبه‌ها بدان اشاره کردند، فضای کسب و کار بود که توجه به آن، در نهایت باعث می‌شود منابع مالی صندوق‌ها ارتقا پیدا کند. بنابراین در این حوزه باید به اشتغال مجازی یا در این خصوص توجه ویژه‌ای شود.

اصلاح نظام بازنشستگی از مهمترین استراتژی‌هایی است که سازمان تأمین اجتماعی باید برای آن، اقدامات اساسی انجام دهد. استدلال در این حوزه این بود که مخارج وابسته به بازنشستگی (چه به صورت نرمال، چه به صورت از کارافتادگی)، باعث افزایش هزینه و کاهش پایداری مالی می‌شود. سن بازنشستگی در ایران به شدت پایین‌تر از کشورهای دیگر دنیاست، حتی نسبت به سن

امید به زندگی در ایران نیز، پایین‌تر است. این در حالی است که سن امید به زندگی در ایران افزایش پیدا کرده است، ولی سن بازنشستگی زیاد نشده است. از طرفی معیار مستمری، میانگین ۲ سال آخر پرداخت حق بیمه است که برای بسیاری از افراد دارای قدرت، با ارتقاهای شغلی نسبت به افزایش میانگین پرداخت حق بیمه در دو سال آخر، عدالت مستمری برقرار نمی‌شود. با افزایش سن بازنشستگی و نیز افزایش محاسبه میانگین سال‌های بیشتر برای مستمری، هم عدالت مستمری برقرار خواهد شد و هم پایداری مالی سازمان بهبود خواهد یافت.

یافته‌های پژوهش نشان داد که افزایش فشار مالی و ناپایداری صندوق‌ها، موجب شده است که اصلاح و بهسازی سیستم‌های تأمین مالی صندوق‌های تأمین اجتماعی از ضرورت و اهمیت بالایی برخوردار شود. بر این اساس اصلاح و بهسازی سیستم‌های تأمین مالی، یکی دیگر از معیارهایی بود که استخراج شد. مدیریت سرمایه‌گذاری‌ها و تفکیک وظایف نظام حمایتی - بیمه‌ای از مهمترین راهبردهای پایداری تأمین مالی گزارش شدند. عمده‌ترین دلیل دخالت سیاست‌گذاران در حوزه بیمه‌ای و در صندوق‌های تأمین اجتماعی یا صندوق‌های بیمه‌ای، عدم درک و عدم شناخت آنها از تفکیک لایه‌های نظام تأمین اجتماعی است. یعنی سیاست‌گذاران به این امر واقف نیستند، یا تمایل ندارند که واقف بشوند، که نظام حمایتی از نظام بیمه‌ای، دو وجه به درستی متمایز حوزه رفاهی هستند. متأسفانه انتظاراتی که از نظام بیمه‌ای در سال‌های متمادی در کشور ایجاد شده، انتظارات حمایتی است. به خاطر همین است که سیاست‌گذاران در حوزه بیمه‌ای و در منابع مالی صندوق‌های بازنشستگی دخالت و دست اندازی می‌کنند. یکی از مهمترین علت‌های ناپایداری صندوق‌های بیمه‌ای همین تداخل بین نظام حمایتی و نظام بیمه‌ای است و منجر به اتلاف منابع نظام حمایتی و اتلاف منابع نظام بیمه‌ای و سوء استفاده از منابع نظام بیمه‌ای می‌شود. در بیشتر کشورها تأمین مالی نظام تأمین اجتماعی کاملاً با وضعیت موجود افراد واجد شرایط دریافت مزایای تأمین اجتماعی تطبیق داده می‌شود.

دیگر نتایج پژوهش نشان می‌دهد که یکپارچه‌سازی سیستم اطلاعاتی راهبرد دیگری است که باید به آن توجه شود. وقتی سیستم‌های اطلاعاتی تأمین اجتماعی یکپارچه شود و این اطلاعات به صورت الکترونیکی و شفاف در معرض دید عموم قرار گیرد، به خودی خود اثر مستقیمی بر شفافیت مالی خواهد داشت، بنابراین بحث دولت الکترونیک و نظام یکپارچه اطلاعات، یکی از الزامات نظام تأمین اجتماعی است، که باعث می‌شود، صندوق‌های بیمه‌ای از حیث فرآیندی به سمت پایداری حرکت کنند. در انتها کدهای این حوزه هم، اجرایی شدن تعهدات دولت به عنوان کد محوری راهبردی انتخاب شد. سیل قوانین و مقرراتی که بار مالی را به سازمان تحمیل کردند، باعث افزایش قابل توجه مطالبات سازمان از دولت شده و یکی از چالش‌های اساسی سازمان در حال حاضر پرداخت و نحوه پرداخت بدهی‌های دولت است که دیگر در یک دوره برنامه‌ریزی

محدود از محل منابع جاری دولت، امکان تأدیه این مطالبات وجود ندارد و دولت ناچار است که دارایی‌های مولد و ارزشمندی را به سازمان منتقل کند. منابع سازمان تأمین اجتماعی، بیشتر درگیر پروژه‌های عمرانی دولت، بابت وصول حق بیمه است، تا درگیر رابطه مستقیم بین حق بیمه و کارفرما. اگر ثبات اقتصادی افزایش یابد حل این مشکل ساده‌تر خواهد بود. از نتایج پژوهش حاضر این‌طور برآمد که وقتی که سیستم‌های اطلاعاتی تأمین اجتماعی یکپارچه شوند و این اطلاعات به صورت الکترونیکی و شفاف در معرض دید عموم قرار گیرد، شفافیت مالی افزایش می‌یابد. افزایش شفافیت و اعتمادسازی بیشتر، مسیر انجام اصلاحات را هموارتر می‌کند و رسیدن به پایداری مالی تسهیل می‌شود.

در نهایت پیامدهای پایداری مالی منجر به بهبود تصمیم‌گیری مدیران خواهد شد. این اعتقاد وجود دارد که لازمه سرمایه‌گذاری با بازده مناسب و اجتناب از سرمایه‌گذاری‌های دستوری این است که مدیریت سازمان به دست صاحبان اصلی آن داده شود، یعنی انجمن‌های واقعی کارفرمایان و کارگران، که پرداخت کنندگان اصلی این وجوه تأمین اجتماعی هستند و درآمد اصلی سازمان از محل پرداخت‌های آنها تأمین می‌شود. بازنگری اساسنامه صندوق و قوانین مربوط، می‌تواند در جهت جلوگیری از دخالت‌های مقطعی نهادهای تصمیم‌گیر، به بهبود و نحوه تصمیم‌گیری برای پایداری مالی سازمان کمک کند. تقویت پایداری مالی هم از نتایج پایداری مالی گزارش شد. اگر این ایفای تعهدات دولت به صورت نقدی باشد و باعث انباشت بدهی‌های دولت نشود (با توجه به تورم و پایین آمدن ارزش پول در سال‌های آتی)، و نیز مدیریت مالی صحیح، باعث تقویت و بهبود پایداری مالی تأمین اجتماعی خواهد شد.

حراست از منابع سازمان و بهبود رفاه اجتماعی هم از پیامدهای پایداری مالی گزارش شد. این موضوع می‌تواند از این مهم ناشی شود که سازمان تأمین اجتماعی، به‌عنوان بزرگ‌ترین سازمان بیمه کشور که بیش از ۴۰ میلیون نفر بیمه شده‌ی اصلی و تبعی و مستمری‌بگیر تحت پوشش خود دارد، نقش مهمی در کاهش فقر و تأمین معیشت افراد کشور ایفا می‌کند. با نگاهی به فعالیت صندوق‌های بازنشستگی و نقشی که این صندوق‌ها در تأمین معیشت و معاش افراد تحت پوشش خود بر عهده دارند، مشکل پایداری مالی آنها می‌تواند تبعات اقتصادی، اجتماعی و حتی امنیتی در سطح جامعه به دنبال داشته باشد و سرانجام صداقت در پرداخت‌های بیمه‌ای بعنوان یکی دیگر از پیامدهای پایداری مالی در سازمان تأمین اجتماعی گزارش شد. در ادامه پیشنهادهایی برای استفاده‌کنندگان ارائه شده است:

- استفاده از فناوری اطلاعات به عنوان یک ابزار اساسی در پایداری مالی می‌تواند به اصلاح ساختاری نظام تأمین اجتماعی کمک کند، بهره‌وری را در حوزه‌های بیمه افزایش دهد و شفافیت که زیرساخت مهمی در پایداری-یکی از موضوعات مهم در بحث پایداری مالی- صداقت و شفافیت

مردم در پرداخت‌های بیمه‌ای است. تعهداتی که دولت در این حوزه بر عهده دارد بایستی به موقع پرداخت شود تا این توقع را بتوان از مردم داشت، که حق بیمه را با صداقت و شفافیت و به موقع پرداخت کنند. به هر حال رفتار صادقانه دولت به عنوان الگوی مردم مطرح می‌شود. اگر دولت بتواند به موقع به تعهدات خود عمل کند، بی‌گمان مردم نیز الگوی صداقت و شفافیت را در پیش خواهند گرفت. به سیاست‌گذاران بیمه‌ای پیشنهاد می‌شود، نگاه خود به منابع مالی متراکم در صندوق‌ها، حمایتی نباشد.

- برای برون رفت از وضعیت ناپایداری مالی فعلی و مصون ماندن سازمان تأمین اجتماعی از چالش‌های شناخته شده فعلی، پیشنهاد می‌شود سازمان تأمین اجتماعی برای اجرای نظام تأمین اجتماعی چند لایه عزم جدی داشته باشد.

- راهکارهایی که می‌توانند وضعیت پایداری مالی را در سازمان تأمین اجتماعی بهبود بخشند، شامل، فراهم کردن زمینه لازم برای اجرای تدریجی اصلاحات پارامتریک، استفاده از ظرفیت‌های قانونی برای وصول مطالبات معوق بخش دولتی و خصوصی، تعدیل برخی از محدودیت‌های قانونی کارفرمایان برای پرداخت حق بیمه، توسعه فراگیر فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی به منظور جذب بیمه شدگان جدید و کاهش فرار بیمه‌ای هستند. همچنین پژوهشگران آتی می‌توانند، راهکارهای عملیاتی برای تأمین مالی پایدار در سازمان تأمین اجتماعی را مورد مطالعه قرار دهند.

منابع

- ازکیا، مصطفی؛ ایمانی جاجرمی، حسین و فرضی زاده میاندهی، زهرا. (۱۳۹۰). روش های کاربردی تحقیق: کاربرد نظریه بنیانی، شرکت انتشارات کیهان
- افرازه، عباس؛ محمدنبی، ساویز و محمدنبی، سینا (۱۳۸۹). الگوی سنجش و ارتقای درجه پایداری سازمانی با رویکرد مدیریت دانش. مطالعات مدیریت (بهبود و تحول)، ۲۰(۶۱): ۳۷-۶۳
- افشاری، زهرا؛ شیرین بخش، شمس الله و بهشتی، مریم (۱۳۹۱). بررسی پایداری مالی در ایران. پژوهشنامه اقتصادی، ۱۲(۴۵): ۲۷-۵۴
- پاکروان، بایرام و خوشنویس، مریم. (۱۳۹۷). بررسی اثر تحولات جمعیتی کشور بر پایداری مالی سازمان تامین اجتماعی با رویکرد خودرگرسیون با وقفه های توزیعی. اقتصاد کاربردی، ۸(۲۷): ۳۵-۴۸
- خدای پور، احمد و شفیعی همت آباد، حمیده؛ (۱۳۹۲). پایداری شرکت ها و سنجش آن، مجله حسابرس، (۶۹): ۱ - ۵
- دارابی، رویا؛ (۱۳۹۶). عوامل تعیین کننده پایداری مالی در شرکت های سرمایه گذاری پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۹(۳۶): ۱۷-۳۴
- زرگر کوچی، نرگس و سروش راد، سبا (۱۳۹۹). بررسی ابعاد پایداری مالی در بخش عمومی، حسابداری و بودجه ریزی بخش عمومی، ۱(۲): ۳۶-۲۴
- شاپورگان، مرتضی. (۱۳۸۳). بررسی منابع و مصارف قانونی بخش بیمه درمان سازمان تامین اجتماعی ۱۳۵۹ تا ۱۳۸۰. تأمین اجتماعی، ۱۶(۱): ۲۵۵-۲۷۶
- عنایتی، انور؛ کردستانی، غلامرضا و محمدی ملقرنی، عطاءالله. (۱۴۰۱). ارائه الگوی ارزیابی پایداری مالی در سازمان تأمین اجتماعی. حسابداری و منافع اجتماعی، ۱۲(۱): ۱-۲۰
- فرهانیان، محمدجواد و دعائی، میثم. (۱۳۹۲). پایداری شرکتی و ضرورت توجه به آن در بازار سرمایه ایران، ماهنامه بورس، ۱۰۴ و ۱۰۵: ۷۶-۷۹
- گلاب، سمانه و یزازان، فاطمه؛ (۱۳۹۹). بررسی اثرات اصلاحات پارامتریک بر پایداری مالی و رفاه بازنشستگان در سازمان تأمین اجتماعی، فصلنامه رفاه اجتماعی، ۷۶: ۲۳۵-۲۶۷
- گلاب، سمانه؛ جعفری، هدی و پاشا محمد نوری، علی؛ (۱۳۹۶). پایداری مالی صندوق بازنشستگی کشوری در سناریوهای مختلف، موسسه راهبردهای بازنشستگی صبا.
- محقق زاده، مهرداد؛ دامن کشیده، مرجان؛ مومنی وصالیان، هوشنگ؛ افشاری، مجید؛ دقیقی اصلی، علیرضا. (۱۳۹۹). طراحی مدل پایداری مالی در سازمان تامین اجتماعی با تمرکز بر اصلاحات پارامتریک. اقتصاد کاربردی، ۱۰(۳۴ و ۳۵): ۱۵-۲۹

ممی پور، سیاب؛ گودرزی، فرزانه. (۱۳۹۹). بررسی پایداری مالی دولت در ایران با استفاده از آزمون ریشه واحد مارکوف سویچینگ. *مجله تحقیقات اقتصادی*، ۵۵(۲): ۴۳۷-۴۶۲.

یلویی خمسلویی، مالک؛ ایزدی نیا، ناصر و عرب صالحی، مهدی: (۱۳۹۷). تأثیر میزان شاخص‌های پایداری افشاء شده بر کیفیت سود. *مجله دانش حسابداری*، ۹(۱): ۷-۳۴.

References

- Azkiya, Mustafa; Imani Jajermi, Hossein and Farzizadeh Miandahi, Zahra. (1390). *Applied Research Methods: Application of Basic Theory*, Kayhan Publishing Company. (In Persian).
- Afrazah, Abbas; Mohammadnabi, Saviz and Mohammadnabi, Sina (2009). The model of measuring and improving the degree of organizational sustainability with the approach of knowledge management. *Management Studies (Improvement and Transformation)*, 20(61): 37-63. (In Persian).
- Afshari, Zahra; Shirin Bakhsh, Shamsullah and Beheshti, Maryam (1391). Investigating financial stability in Iran. *Economic Journal*, 12(45): 27-54. (In Persian).
- Artis, M., & Marcellino, M. G. (2000). The solvency of government finances in Europe. *In Fiscal Sustainability Conference*, 210.
- Darabi, R; (2016). Determinants of financial stability in investment companies admitted to Tehran Stock Exchange. *Accounting and auditing research*, 9(36), 17-34. (In Persian).
- Dai Z, Zhou Z. (2022) Research and Forecast Analysis of Financial Stability for Policy Uncertainty. *Comput Intell Neurosci*. 2022 Mar 24; 2022:8799247. DOI: 10.1155/2022/8799247. PMID: 35371217; PMCID: PMC8970902.
- Enayati, A, Kurdestani, Gh and Mohammadi Malqarni, A. (1401). Providing a financial stability evaluation model in the social security organization. *Accounting and Social Interests*, 12(1), 1-20. (In Persian).
- Elsayed. A.H., Naifar. N and Nasreen. S. (2022), financial stability and monetary policy reaction: Evidence from the GCC countries, *Quarterly Review of Economics and Finance*, <https://doi.org/10.1016/j.qref.2022.03.003i>.
- Farhanian, M J and Doai, M. (2012). Corporate sustainability and the need to pay attention to it in Iran's capital market, *Monthly Stock Exchange*, 104 and 105: 76-79. (In Persian).
- Ghai, D. (1997). Economic globalization, institutional change and human security. *In Social Movements in Development*. Palgrave Macmillan, London. 25-45.

- Golab S, Jafari H & Pasha M N. A. (2017). Financial Stability of the National Pension Fund in Different Scenarios, *Saba Retirement Strategies Institute*. (In Persian).
- Golab S, Bazzazan F. (2020) the Effects of Parametric Reforms on Retirees' Welfare and Financial Sustainability of the Social Security Organization Pension System. *Refahj*, 20 (76):237-269.
- Jones, M. J. (2010, June). Accounting for the environment: Towards a theoretical perspective for environmental accounting and reporting. *In accounting forum* 34, (2), 123-138.
- Khodamipour, A and Shafiei Hematabad, H; (2012). Sustainability of companies and its measurement, *Auditor's Journal*, (69): 1-5. (In Persian).
- Kia, A. (2008). "Fiscal Sustainability in Emerging Countries", *Journal of Policy Modeling*. 30, (6). 3-12.
- Lekorwe, M., & Mpabanga, D. (2007). Managing non-governmental organizations in Botswana. *The Innovation Journal: The Public Sector Innovation Journal*, 12(3), 1-18.
- Memipour, S, Gudarzi, F. (2019). Investigating the financial stability of the government in Iran using Markov switching unit root test. *Journal of Economic Research*, 55(2): 437-462. (In Persian).
- Nikopour, H and Razi, M; (1383). Organization of social security and economic growth and development. *Social Security Quarterly*, 6(4): 189-207. (In Persian).
- Pakarvan, B and Khushnavis, M. (2017). Investigating the effect of the country's demographic changes on the financial stability of the social security organization with the autoregression approach with distributive breaks. *Applied Economics*, 8(27): 35-48. (In Persian).
- Shapourgan, M. (1383). Investigating legal sources and expenses of the medical insurance department of the Social Security Organization, 1359 to 1380. *Social Security*, 6(1): 255-276. (In Persian).
- Schaltegger, S., & Burritt, R. (2005). Corporate stability (Doctoral dissertation, Edward Elgar).
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998), *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*, 2nd Ed., Sage.
- Xie, Z.; Liu, X.; Najam, H.; Fu, Q.; Abbas, J.; Comite, U.; Cismas, L.M.; Miculescu, A. (2022) Achieving Financial Sustainability through Revenue Diversification: A Green Pathway for Financial Institutions in Asia. *Sustainability* 2022, 14, 3512. <https://doi.org/10.3390/su14063512>.
- Yabloui Khamsloui, M; Yazidnia, N and Arabsalehi, M. (2017). The effect of disclosed sustainability indicators on profit quality. *Journal of Accounting Knowledge*, 9(1): 7-34. (In Persian).

- Zahighi M., A. (2019). Designing a financial sustainability model in the social security organization with a focus on parametric reforms. *Applied Economics*, 10(34 and 35), 15-29. (In Persian).
- Zargar Koche, N and Soroush Rad, S (2019) Investigating the dimensions of financial sustainability in the public sector, *accounting and budgeting of the public sector*, 1(2), 24-36. (In Persian).
- Zubaidi Baharumshah, A. Soon, Siew-Voon. Lau, E (2017), "Fiscal sustainability in an emerging market economy: When does public debt turn ad?", *Journal of Policy Modeling*, 39(1), 99-113.

COPYRIGHTS

This is an open access article under the CC-BY 4.0 license.

